

Fogyasztóvédő Alapítvány Heti sajtószemle 2019. 34. hét

A parlagfűről beszélnek a diákoknak

SOMOGY Parlagfű kisokos címmel információs füzet készült, amit a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal az új tanévben is az általános iskolák figyelmébe ajánl. A megújult formátumú, játékos kiadvány a 2-4. osztályosoknak nyújt hasznos tudnivalókat hazánk legelterjedtebb allergén gyomnövényéről, s a védekezésről.

Somogyban is végrehajtották a parlagfűvel fertőzött területek légi felderítését, derült ki a megyei kormányhivatal tájékoztatójából. Kilencedik alkalommal végezték el a feladatot, s a megye északi felére, a Balaton és a 61-es főút által határolt 150 ezer hektáros területre terjedt ki. Somogyban csaknem 50-60 ezer embernek jelenthet kisebb-nagyobb gondot a parlagfű. Ezért célszerű minél szélesebb körben tájékoztatni a lakosságot. A Nébih kiemelten fontosnak tekinti, hogy a felnövekvő generáció is megismerje a legelterjedtebb gyomnövényt, tájékoztatott a hivatal.

H. M.

[Eredeti](#)

(Somogyi Hírlap, 2019. augusztus 19., hétfő, 4. oldal)

Ha meleg van, jóval nagyobb az ételmérgezés kockázata

A lassan a végéhez közeledő nyár az ételmérgezések szezonja is, amikor fokozottan törekedni kell a higiénés konyhai alapszabályok betartására, mivel a friss táplálékokat a baktériumok is kedvelik, így az élelmiszer-eredetű megbetegedések is gyakoribbak. A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal figyelmeztetéseit érdemes megfogadni nem csupán erre az évszakra, hanem általánosan is.

Elsősorban azt javasolják, hogy az étkezéshez, ételkészítéshez vásárolt alapanyagokat, élelmiszereket mindig megbízható helyről, forgalmas szaküzletben, termelői piacon szerezzük be. Mindig ellenőrizni kell a csomagolást, mivel azon feltüntetik magyarul a termék nevét, gyártóját vagy forgalmazóját, a minőségmegőrzési vagy fogyaszthatósági időt, az áru összetételét, tömegét és a tároláshoz javasolt körülményeket is. Alapvető, hogy hűtendő terméket csak akkor szabad a kosarunkba tenni, ha azt tényleg hűtőtérben tárolják. A mélyhűtött termékek csomagolását is figyelni kell, mert ha például az belül zúzmarás, a termék tömbbé fagyott benne, nem tanácsos hazavinni.

Otthon a megvásárolt élelmiszer mielőbb kerüljön a megfelelő tárolóhelyre. Érdemes ellenőrizni a hűtőszekrény hőfokát: a hűtés akkor hatásos, ha a húsokat, tejet öt Celsius-fok alatt tárolja a berendezés, míg a zöldségeknek, gyümölcsöknek ennél magasabb, 10-15

Celsius-fok az előnyösebb. Figyeljünk arra is, hogy a hűtő polcán osztozó élelmiszerek egymást ne szennyezhessek.

A legtöbb otthoni ételmérgezést a nyers húsról, csirkéről, nyers tojásból - edénnyel, eszközzel, kézzel - a fogyasztásra kész élelmiszere átvitt láthatatlan baktériumok okozzák. A Nébih tanácsa szerint például a nyers darált húst még aznap el kell készíteni, mivel minél tovább tárolódik, annál veszélyesebb lehet az alapanyag. A nyers húson ugyanis bármikor előfordulhat egészségre ártalmas baktérium, ezért azt az összes többi élelmiszertől elkülönítve kell tárolni, előkészíteni, külön vágódeszka, kés használata ajánlott a húsokhoz. A gyümölcsöket és zöldségeket javasolt két percig tiszta vízben áztatni, aztán szűrőedényben erős vízszűrővel átmosni, hogy lekerüljön róla a földes szennyeződés és az esetleges növényvédőszer-maradék. A húst, tojást tartalmazó ételeket érdemes alaposan átsütni, főzni, mivel az elpusztítja a baktériumokat, vírusokat. A megmaradt étel pedig minél hamarabb kerüljön hűtőbe, mert néhány órányi szobahőmérsékleten való tárolás már veszélyes lehet.

Munkatársunktól

[Eredeti](#)

(Magyar Nemzet, 2019. augusztus 19., hétfő, 16. oldal)

Mozgóárusokat és éttermeket büntetett a fogyasztóvédelem

Rozsdás konyhai munkaasztalok, penész, lejárt szavatosságú hústermékek, rossz tárolási feltételek - a legalapvetőbb higiéniai követelményeknek sem felelt meg egy étterem, amelyet nemrég felkerestek a Hargita megyei fogyasztóvédelmi felügyelőség munkatársai. Kategória: Aktuális

Éttermi konyhákat is meglátogattak a fogyasztóvédők. Nem volt hiábavaló. Képünk illusztráció • Fotó: Kristó Róbert Csíkszeredában, Borszákon és Parajdon végzett ellenőrzéseket a hónap első felében a Hargita Megyei Fogyasztóvédelmi Felügyelőség, közéleti egységeket, de a városnap rendezvényeken tevékenykedő mozgóárusokat is meglátogatva. Az akcióról készült jelentés szerint több esetben találtak különböző élelmiszeripari termékeket, főként hústermékeket, amelyeket a termékinformációkat és szavatossági időt tartalmazó címkék nélkül forgalmaztak. Az ellenőrzésen ugyanakkor összesen 91 kilogrammnyi lejárt szavatosságú húst és felvágottat is találtak, amelyeket kivontak a forgalomból. Gond volt az eladásra kínált csokoládékkal is: azokon sem volt termékcímke, ráadásul az előírt hőmérsékletre vonatkozó tárolási feltételeket sem tartották be az eladók - gyakorlatilag a napsütötte pultra kitéve árusították portékájukat. Összesen 90,8 kilogrammnyi csokoládé esetében tapasztaltak problémákat a fogyasztóvédők. **HIRDETÉS** A legsúlyosabb szabálysértéseket egy étteremben tapasztalták a Hargita Megyei Fogyasztóvédelmi Felügyelőség munkatársai. A jelentés szerint a közéleti egységnek ideiglenesen felfüggesztették a működési engedélyét, ugyanis a konyhán a legalapvetőbb higiéniai feltételeket sem tartották be. Rozsdások voltak a munkaasztalok, nagyon sok lejárt szavatosságú élelmiszert-alapanyagot - főként húsokat és felvágottakat - találtak az ellenőrök, ugyanakkor a tárolási hőmérsékletre és egyéb feltételekre vonatkozó előírásokat sem tartották be az étteremben, ahol penésznyomokat is találtak a fogyasztóvédők. Megállapították azt is, hogy a sütésre használt étolajat sem cserélték az előírások szerint az egység konyhájában, továbbá számos más fogyasztóvédelmi kihágást is elkövettek. Az akció

során a fogyasztóvédők 8758 lej értékben vontak ki végleg a forgalomból különböző termékeket, összesen 50 ezer lejre bírságot írtak meg a szabálytalankodó egységeket és három írásos figyelmeztetést is kiróttak. A forgalomból kivont 181,8 kilogrammnyi élelmiszerterméket megsemmisítették. -

Eredeti

(szekelyhon.ro, 2019. augusztus 19., hétfő)

Pollenriadó! Pest megye a legfertőzöttebb!

Megtette hatását a napokig tartó hőség, narancssárgába és vörösbe borult az ország parlagrajzot jelző pollentérképe. A riasztási rendszer szerint Pest megyében a legrosszabb a helyzet. Ráadásul az utóbbi napokban még tovább emelkedett a pollenkoncentráció.

Szinte egész Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében nagyon magas a parlagrajz pollenkoncentrációja, miközben a legkevésbé fertőzött területeken is legalább közepes intenzitást mértek a szakemberek. "Leginkább tüszögés, orrfolyás, viszketés és a szemnél tapasztalható égő érzés jelzi az embereknél, hogy előjött a pollenallergia. Erre az időszakra ajánlott az allergiásoknak mellőzni a szabadterei sportolást és célszerű a tünetekkel felkeresni egy allergológus szakembert" - magyarázta a Ripost-nak dr. Nagy Adrienne szakorvos. Ugyanakkor az élet az allergiaszezon idején sem állhat meg, muszáj kimozdulni, munkába menni, bevásárolni, a gyerekekkel beszerezni az iskolakezdéshez szükséges kiegészítőket. Éppen ezért azt tanácsolják a szakemberek, hogy ebben az időszakban ajánlott minden este haját mosni, hogy megszabaduljon az ember a hajszájakon megtapadó, majd onnan a hálószobai párnára kerülve egész éjszaka allergiás reakciókat okozó pollenektől. Az igen agresszív gyomnövénynek számító parlagrajz nemcsak a vidéki búza- és kukoricatáblákat lepi el, gondot okoz a városokban is, sőt a főváros környékén is. "Idén eddig csaknem 1827 bejelentést kaptunk, ezekből 610 lakott területről érkezett. A bejelentések közel fele, 43 százalék Pest megyéből jött, de magas a bejelentések száma Komárom-Esztergom, Veszprém és Bács-Kiskun megyékből is a Parlagrajz Bejelentő Rendszerben" - tájékoztatta a Ripost-ot a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih). A fővárosban leginkább Újbudán panaszkodnak a lakók. A frissen felújított utak mellől rengeteg bejelentés érkezik, legutóbb az 1-es villamos meghosszabbítása miatt felújított Etele út mentén sarjadt nagyobb csomókban a parlagrajz, ám most már a Fehérvári utat is ellepte a gyom, főként a Fővárosi Művelődési Ház környékén találni belőle. Hasonló a helyzet Nagytétényben is, ahol a 6-os főút mentén növekszik az allergén növény. A Budapesttől néhány percre fekvő Szentendrén is meggyűlhet a baja az allergiásoknak, a Sztaravodai út menti, felújítás alatt lévő parkot is ellepte a kellemetlenséget okozó növény. A hatóságok folyamatosan razziáznak, és ha parlagrajzot észlelnek, akkor szemrebbenés nélkül kiszabják az akár több millió forintos büntetést a hanyag földtulajdonosoknak. A Nébih a Ripost megkeresésére közölte, hogy csak július 1-je óta már több mint félszáz esetben bírságot írtak. Ugyanakkor a hatóság azt kéri, ha bárhol látunk parlagrajzot, akkor azt jelentsük. Az észrevételeket a polgármesteri hivatalokban és kormányhivatalokban személyesen, interneten keresztül pedig a Nébih erre a célra létrehozott honlapján, a pbr.nebih.gov.hu oldalon lehet megtenni, pontos helymeghatározással. frissülő pollentérkép [https://efop180.antsz.hu/temak-](https://efop180.antsz.hu/temak-konyezetegeszsegugy/allergenek-a-levegoben/parlagfu-pollen-riasztasi-)

rendszer.html?fbclid=IwAR3oO4k8gGP6h4N6prltEZxAD1k1QL39LEgOulzt1HJ1dfBC2qt_V1VGBOM -

[Eredeti](#)

(ripost.hu, 2019. augusztus 19., hétfő)

Mire figyelünk a tanévkezdésnél? - Nemcsak nehéz, drága is lehet az iskolatáska

Sorozatunkban a tanévkezdés előtti bevásárlással kapcsolatban vártuk olvasóink kérdéseit. A fogyasztóvédelmi szakértők válaszaiból kiderült, az iskolatáskára nem kötelező jótállást vállalni, és nem mindegy, kit terhel a visszáru költsége.- Szinte minden boltban más tájékoztatást kapok arról, hogy az tanszerekre, például--ul a iskolatáskára milyen garancia vonatkozik. Az utóbbira jár az 1 éves jótállás?

- A jótállás, garancia és szá--vatosság fogalmai sokszor összemosódnak. Gyakori, hogy egy iskolatáska vásárlá--sa--kor arról tájékoztatnak, hogy 2 év jótállást vállalnak, holott kellékszavatosság illet meg minket. Míg a jótállás - hétköznapi nevén garancia - teljes időtartama alatt úgy kell tekinteni, hogy a termék már a vásárláskor is anyaghibás volt, ez a kellékszavatosságnál csak az első hat hónapban van így. Utána már a vásárlónak kell ezt bizonyítania. Úgy tűnik, az iskolatáskára nem vállaltak jótállást, és erre nem is köteles az eladó vállalkozás. Így csak kellékszavatossági igényt érvényesíthetünk hiba esetén.

- Az iskolakezdéshez az interneten rendeltem 2 pár sportcipőt a fiamnak, meg is érkeztek, ám az egyik nagy volt, így vissza kellett küldenem. Utánvételt tettem, így a csomagot a vállalkozás nem vette át. Az én terhem lett volna a költség?

- A vevő kizárólag a termék visszaküldésének közvetlen költségét vi--seli, kivéve, ha az eladó vállalta ezt. Te--hát, főszabály szerint a 14 napos elállás esetén a visszaküldés költsége a fogyasztót terheli. Ha a vállalkozás a webáruház felületén nem jelezte egyértelműen, hogy a visszaküldés költségét magára vállalja, akkor a fogyasztónak kell kifizetnie azt. Álláspontunk szerint nem követett el jogsértést a vállalkozás, amikor az utánvétes küldeményt nem vette át.

Kapott már sérülten árut a futártól?

Járt már úgy, hogy sérülten kapta kézhez az internetről megrendelt terméket? Előfordult önnel, hogy a kiszállítást végző futár sietet, és nem volt ideje megvárni a csomag felbontását, így nem tudott nála reklamálni a hibás darab miatt? Mihez van joga a fogyasztónak, ha törötten kapja az okostelefont, karcos képernyővel a televíziót, mégis elutasítják a garancia-igényét? Ossa meg velünk panaszát, mi pedig megkérdezzük fogyasztóvédelmi szakértőinket. Sorozatunk partnere a Gazdasági Versenyügyi Tanácsadó Iroda - leveleiket a panaszfal@delmagyar.hu címre várjuk.

-

[Eredeti](#)

(delmagyar.hu, 2019. augusztus 20., kedd)

Egy komment avagy a napi életképek hálójában

Milyen kormány megbízott az, akit a bosszú, a hataloméhség, a kivagyiság, a rosszindulat vezényel? Nem tudja elviselni, ha nem neki van igaza, visszaél a politikai beosztásával!
XXX

Milyen kormány megbízott az, akit a bosszú, a hataloméhség, a kivagyiság, a rosszindulat vezényel? Nem tudja elviselni, ha nem neki van igaza, visszaél a politikai beosztásával!
XXX :Baksi komment a javából, avagy ügyészség, rendőrség, fogyasztóvédelem, kormányhivatal figyelem vagy nem érdekel hogyan bujkál - bujtatják az adócsalót? Kisteleki életképek... avagy a választási indulatok Választóim megkerestek... avagy a Kisteleki életképek Baksi életképek az utcáról bámulva...avagy a panaszáradat Baksi életképek, avagy micsoda különbségek - Oláh-István László

[Eredeti](#)

(fecsego.eu, 2019. augusztus 20., kedd)

A mobilhasználat korlátozását javasolják az orosz iskolákban

Az egészségre és a tanulás hatékonyságára gyakorolt kártékony hatásuk miatt.

"Az iskolások mobiltelefon-használata nemzetközi gyakorlatának elemzése kimutatta, hogyvalamint a szellemi munkaképesség csökkenéséhez, a memória és a figyelem gyengüléséhez vezethet" - közölte az orosz média által hétfőn ismertetett dokumentumban a tárca.A minisztérium, amelynek álláspontját a fogyasztóvédelmi hatóság és a tanfelügyelői testület, valamint a közoktatási akadémia is támogatta, az intézkedés indoklásában egy közvélemény-kutatásra hivatkozott, amely részvevőinek többsége támogatta a mobiltelefonok óra közben való használatának korlátozását. Ez a tanulók között 61, a szülők körében 89, a pedagógusokéban pedig 90 százalékos.A tárca ajánlásai szerint tanítás közben nemcsak az iskolásoknak, hanem a szülőknek és a tanároknak is tartózkodniuk kellene a telefonhasználatától. Azon a gyerekek esetében, akiknek egészségi állapota indokoltá teszi a mobiltelefon használatát, a tárca nem kívánja korlátozni a hozzáférést.A módszertani útmutatás szerint a tanárokat, a szülőket és a tanulókat egyaránt fel kell világosítani a mobiltelefonoknak az egészségre és a tanulási folyamatra gyakorolt hatásáról, valamint a készülékek használatának kultúrájáról. Az tárca előírtná, hogyA minisztérium álláspontja szerintés ha ebben az időszakban számukra csakis a telefont csakis az alapfunkciókra, vagyis a hívásra és az üzenetküldésre engednék meg felhasználni.A korlátozás bevezetését követően a fogyasztóvédelem egy éven át figyelemmel fogja kísérni az iskolások egészségi állapotát, az oktatási szaktestületek pedig az intézkedésnek a tanulási folyamat hatékonyságára gyakorolt hatását.Borítókép: illusztráció - HAON

[Eredeti](#)

(haon.hu, 2019. augusztus 20., kedd)

Idősek is kaphatnak lakáshitelt

Az életkor önmagában nem lehet kizáró ok az elbírálásnál

Adóstárs bevonása, a futamidő lerövidítése egyszerűbbé teheti az ügyintézés

- Elmúltam 65 éves, feleségemmel lakáshitelt vennénk fel, de állítólag ennyi idősen már nem lehet. Igaz ez, s megtehetik ezt a bankok? - érdeklődött T. Tibor Sarkadról a Magyar Nemzeti Bank szakértőinél. Kérdésére Binder István, az MNB felügyeleti szóvivője, a Blikk jegybankára válaszolt.

Minősítés és mérlegelés

A bankok a hitelbírálati eljárásuk során minősítik ügyfeleik, és lakáshitelek esetén a felajánlott ingatlanfedezet kockázatait, illetve megvizsgálják, hogy az általuk meghatározott hitelterméknek megfelelő kérelem érkezett-e be hozzájuk (utóbbi azt jelenti, hogy ha pl. a feltételek szerint 20 millió forint a maximálisan felvehető hitelösszeg, akkor nem lehet 25 milliót kérni). Az ügyfélminősítés során nem lehet automatikusan, önmagában kizáró ok a hitelt kérő életkora, hiszen ez valóban hátrányos megkülönböztetés lenne vele szemben. Ezt az MNB egy közel 3 éve kiadott fogyasztóvédelmi ajánlása is előírja, hozzátéve, hogy a hitelintézeteknek mérlegelniük kell, milyen módon nyújthatnak mégis hitelt szépkorú ügyfeleknek (pl. további biztosítékok előírásával).

Több megoldás is lehet

A bankok a vonatkozó hirdetményeikben jellemzően úgy fogalmazzak, hogy a kölcsön futamidejének lejártakor - tehát nem a szerződéskötéskor (!) - az ügyfél életkora nem haladhatja meg a 65-75 évet (ez piaci szereplőnként különböző). Vannak tehát itthon olyan pénzügyi intézmények, ahol akár 70 év felett is felvehető több évre jelzáloghitel.

&9658; Azoknak viszont, akik mégis "kicsúsznának" ebből az életkori határidőből, a bankok általában azt a megoldást ajánlják, hogy hozzanak maguk mellé olyan adóstársat, pl. gyermeket, unokát, fiatalabb családtagot, aki a futamidő végére még nem tölti be 65-75. életévét. Együtt pedig már gond nélkül felvehető a jelzáloghitel.

&9658; Egy másik megoldás (amennyiben ez az ügyfél számára elfogadható), ha esetleg a felek az eredeti igényhez képest rövidítenek a futamidőn, illetőleg az egyéb feltételeken.

Kockázati szempontok

A bankok alapvetően tehát a kockázatokra, az adós hosszú távú fizetőképességére figyelve, összetett módon tekintik át az ügyfelek hitelképességét, különösen azt, hogy van-e rendszeres jövedelmük. Ennek keretében az öregségi vagy rokkantsági nyugdíjról, illetve a karkedvezményes ellátásról szóló igazolás természetesen ugyanolyan jövedelemforrás igazolására alkalmas okiratnak számít, mint a munkáltatói jövedelemigazolás vagy a vállalkozóknak az adóhatóságtól származó igazoló dokumentum.

Belátható, hogy sok ügyfél esetében a futamidő alatt a nyugdíjaskor elérése jövedelemcsökkenést jelent a korábbi munkahelyi fizetéshez képest. Kockázati szempont lehet egy hitelintézet számára akár az is, hogy ha a jelzáloghitel futamideje alatt ügyfele sajnálatos módon elhunyna, olyan örökösök léphetnek a helyébe, akik kockázatait a hitelszerződés megkötésekor előzetesen nem vizsgálhatta meg.

Bár egy bank üzleti érdeke, hogy minél több hitelt adjon ki, saját betétese és egyéb ügyfelei biztonsága érdekében - önálló bírálati eljárásának végeredményeként - dönthet az ügyfél hitelkérelmének elutasításáról is, és nem is kötelezhető ennek megindoklására.

Magánfelek közti ügylet meg (nem) kötéséről van szó, így nincs olyan hatóság, amelyik jogosult lenne felülvizsgá

Egyenlő bánásmód jár

Ha a hitelintézet kommunikációja alapján a bíráló során bizonyíthatóan kiderülne, hogy egyedül az ügyfél életkora miatt utasították el igényét, akkor az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz lehet panasszal fordulni az ügyben. Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségről szóló törvény betartását felügyelő hatóság az elmúlt években már sikerrel hozott tető alá egyezséget bank, illetve a szerinte pusztán az életkora miatt elutasított ügyfelek között, aki így végül mégis kapott lakáskölcsönt.

Van hozzá partner Vannak olyan pénzügyi intézmények, ahol akár 70 éves kor felett is felvehető több évre jelzáloghitel

[Eredeti](#)

(Blikk, 2019. augusztus 21., szerda, 13. oldal)

Társasházi közműszolgáltatások - Új fogyasztóvédelmi kiadványokat jelentetett meg a MEKH

Ha valaki lakóközösségben él, a közös helyiségek szolgáltatásai után a lakóközösség szabályai szerint részarányosan fizet, az egyes lakások fogyasztását viszont közműtípustól függően al-, illetve mellékmérők mérhetik

Újabb két kiadvánnyal segíti a fogyasztók tájékoztatását a Magyar Energetikai és Közműszabályozási Hivatal (MEKH). A legújabb kiadvány a társasházakban, lakásszövetkezeti lakásokban élőknek nyújt hasznos összefoglalót a mérők és vezetékhálózat tulajdonviszonyaitól kezdve az elszámolásig.

Hazánkban továbbra is alacsony az energiaárak, ennek ellenére még mindig több ezer fogyasztót érint a tartozás miatti kikapcsolás. A Hivatal által kiadott tájékoztató kiadványok üzenete, hogy a felhasználók időben fizessék be számláikat, hogy megelőzzék a komolyabb és költségesebb ki-, illetve visszakapcsolást" - mondta Scherer Zsolt, a Hivatal sajtófőnöke. Emlékeztetett, hogy a nemrégiben kiadott két füzetrel együtt összesen már nyolc kiadvánnyal segíti a fogyasztók tájékoztatását az energiahivatal.

Társasházi fogyasztók

A jogszabályok szerint a társasházak általában lakossági fogyasztóknak minősülnek bizonyos megkötésekkel. A villamosenergia- és a földgázjogszabályok szerint lakossági fogyasztó az a felhasználó, aki saját háztartása fogyasztása céljára vásárol villamos energiát vagy földgázt, illetve a társasház, ha a lakóépületben a lakások száma meghaladja az önálló, nem lakás céljára szolgáló helyiségek számát. A víziközmű-szolgáltatók egységesen lakossági fogyasztóként kezelik a társasházakat is, míg a távhőre vonatkozó előírások szerint lakossági felhasználónak minősül a lakóépület és a vegyes célra használt épület tulajdonosa, tulajdonosainak közössége.

Mérőórák

A társasházakban általában kétféle típusú fogyasztásmérő található. Az egyik a bekötési- vagy főmérő, amely a közműszolgáltató tulajdona. Tipikusan ilyen egység méri a társasház egészének vízfogyasztását, az elfogyasztott távhő mennyiségét, a házközponti fűtés földgázfogyasztását, a társasházi közös világítást, valamint az egyes lakások, helyiségek

villamosenergia-ellátását. Ezen kívül az egyes lakásokhoz vagy akár társasházi helyiségekhez is tartozhatnak al- vagy mellékfogyasztásmérők.

Vezetékhálózat

A társasház a különböző közműszolgáltatásokat vezetékrendszer útján veszi igénybe. Kiemelt szerepe van a csatlakozási pontnak, ameddig a szolgáltató felel a vezetékhálózatért. A villamosenergia-szolgáltatás esetében a társasházaknál a tulajdoni határ a csatlakozó főelosztóban van, amely már a társasház tulajdona. A földgázzolgáltatás esetében a telekhatár számít csatlakozási pontnak. Innentől a fogyasztói főcsapig húzódó csatlakozóvezeték- szakasz a társasház tulajdona. Távhőszolgáltatás esetében a távhőtörvény szerinti csatlakozási pont a szolgáltatói és a felhasználói berendezés határán, találkozási pontján beépített elzáró szerelvénynek a felhasználó felé eső oldala, ahol ilyen nincsen, az a pont, ahol a vezeték a felhasználó lakásába érkezik. A víziközmű-szolgáltatás esetében a szolgáltató karbantartási kötelezettsége a szolgáltatási pontig tart, amely a bekötővezeték, illetve a szennyvíz-bekötővezeték felhasználó felőli végpontja. Általánosságban elmondható, hogy a csatlakozási ponttól a fogyasztó lakásáig, mérőjéig húzódó szakaszért a társasház felel.

Tartozás és kikapcsolás

A társasházak kikapcsolására a villamosenergia- ágazatban kiegészítő rendelkezések vonatkoznak, a társasházak egy az egyben nem lehet lekapcsolni a hálózatról, a személylifték működését, valamint a lépcsőház, közlekedők világítását biztosítani kell. Ez a minimális szolgáltatásra vonatkozó jog megilleti a négynél több szintes társasházakat, ha abban ingatlantulajdonosként fogyasztó lakik, illetve azokat a társasházakat, ahol a közösköltség-tartozást felhalmozó tulajdonostárssal szemben már igazolhatóan megindult a fizetési meghagyásos eljárás. A társasház még a kikapcsolás előtt legfeljebb hathavi részletfizetést kérhet.

Elszámolás kétféleképpen

A társasházakban élők számára kétféle elszámolás lehetséges. Az egyik lehetőség, amikor a lakástulajdonos vagy felhasználó közvetlenül a szolgáltatóval számol el a fogyasztásról. Azokban az esetekben, amikor nem a szolgáltató számlázza ki a fogyasztást, a lakástulajdonosok a társasház szabályzatában meghatározott módon fizetik meg a társasház részére a díjakat. Ideális, ha minden lakás fogyasztását almérők mérik, mivel a társasház szabályzata szerint fizetendő díj magasabb lehet, mint a tényleges fogyasztás - ilyenek a vízóra nélküli lakások - mondott egy példát Scherer Zsolt. A társasházi lakásokban a villamosenergia-fogyasztást jellemzően önálló mérővel, közvetlenül a szolgáltatóval szerződve mérik. A lakók és a társasházak - a közös helyiségek villamosenergia-felhasználásának mérésére - külön szerződést kötöttek, a közös helyiségek lakásokra leosztott részarányos díját a közös költség tartalmazza.

A földgázágazatban az egyik elszámolási lehetőség, amikor minden lakásnak és a társasháznak is külön fogyasztásmérője és szerződése van a szolgáltatóval. Egy másik elszámolási lehetőség, amikor a társasháznak egy - központi fűtésre használt - fogyasztásmérője van, amely a szolgáltatóval való teljes elszámolásra szolgál. A társasház a tulajdonosaival egymás között a szabályzatában meghatározott módon, almérők vagy egyéb feltételek alapján számol el egymással.

A központi fűtéses társasházak kétféle módon is szerződhetnek a szolgáltatóval. Amennyiben önálló szerződésük van a szolgáltatóval, és a fogyasztásmérő kisebb mint 20 m³/h névleges összteljesítményű, akkor a szolgáltató a "fogyasztói közösségek" kedvezményes árszabását alkalmazhatja. Vannak azonban olyan társasházak, amelyek szolgáltató vállalkozást bíznak meg a központi fűtés üzemeltetésével. Ezekben az esetekben

ez az üzemeltető szerződik a szolgáltatóval, így nem lakossági felhasználónak minősül a társasház. Ebben az esetben a díjszabás magasabb lehet az egyetemes szolgáltatási díjknál.

Az ivóvíz- és csatornaszolgáltatás elszámolására vonatkozó jogszabályok alapján a víziközmű- szolgáltató elsősorban a társasházzal számol el a bekötési (fő) vízmérő alapján. Amennyiben a lakásba nincs felszerelve mellékmérő, a költséget a lakók többnyire - a társasház szabályzata szerint - a lakások alapterületét vagy a lakók számát alapul véve, átalánydíjban fizetik. Ahol minden elkülönített vízhasználóhelyen megtalálható vízóra, ott lehetőség van arra, hogy a mellékmérőkön összeadott fogyasztás után kelljen a szolgáltatónak fizetni a főmérőn mért érték helyett. Amelyik lakástulajdonos vízórát szeretne felszereltetni, jeleznie kell azt a társasháznak.

A komplikált távhő

A fűtés költségének felosztása - annak előállítás módjától függetlenül - érintheti legérzékenyebben a társasházak lakóit. A szolgáltató jogszabály alapján külön köteles meghatározni és számlázni a fűtési célú és a használati melegvíz-készítés céljára felhasznált hőt. A társasház dönthet úgy, hogy egy összegben fizeti meg a távhőszolgáltatás díját, és arányosan továbbszámolja a lakástulajdonosoknak. A társasházak zöme azonban külön tulajdonosokra (díjfizetőkre) történő számlázást és díjfizetést választ. A távfűtésről szóló számlákat ez esetben is a szolgáltató állítja ki, a társasház közös képviselője által az egyes épületrészekre, illetve tulajdonosaira (díjfizetőkre) meghatározott és a szolgáltatónak átadott díjmegosztási arányok figyelembe vételével. Az arányok meghatározása történhet az épületrészek fűtött légtérfogata alapján vagy fűtési költségmegosztók alkalmazásával. Amennyiben a tulajdonosi közösség hőleadó egységekre (fűtőtestekre szerelt) fűtési költségmegosztók alkalmazásáról döntött, az elszámolási időszakban igénybe vett fűtési hőmennyiségnek legalább harminc százalékát, de legfeljebb ötven százalékát akkor is az épületrészek fűtött légtérfogata arányában kell meghatározni. Amennyiben a fogyasztónak az arányok, szorzószámok megállapításával kapcsolatban panasza van, a társasház képviselőjéhez kell fordulnia.

Javíttatás és panasz

A társasház tulajdonában álló vezetékszakaszok korszerűsítése, javítása, a társasház feladata. Több szolgáltató - díj ellenében - biztosítja a hibaelhárítást a társasház vagy felhasználó oldalához tartozó vezetéseken is. Ha a fogyasztónak az elszámolással vagy az üzemeléssel kapcsolatban merül fel problémája, panaszával először a társasház kezelőjét, majd a szolgáltatóját keresse fel. Fogyasztóvédelmi eljárást az ügy típusától függően az energiahivatalnál vagy a felhasználási hely szerinti megyében kijelölt járási hivatalnál kezdeményezhet a fogyasztó.

A földgázágazatban az egyik elszámolási lehetőség az almérő és a közvetlen szerződés a szolgáltatóval Fotó: MH

Összeállításunk a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal támogatásával készült

M. Orbán András

[Eredeti](#)

(Magyar Hírlap, 2019. augusztus 21., szerda, 11. oldal)

Az erdők védelméért

ZALAEGERSZEG A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal a magyar erdő- és favagyon, valamint a jogkövető faanyag-kereskedők védelme érdekében s az eddigi ellenőrzések tapasztalatai alapján összegezte a fatermékek jogszerű kereskedelmének alapvető követelményeit. Az összefoglaló elérhető a hatóság honlapján.

Az illegális kitermelés hatékony visszaszorítása érdekében elengedhetetlen a fatermékek nyomon követhető értékesítése. A jogkövető faanyag-kereskedelem nemcsak azt garantálja, hogy az eladott és megvásárolt faanyag jogszerű forrásból származik, de a magyar erdők védelmét is szolgálja, szögezi le a Nébih közleménye. A hatóság ezért a teljes hazai faanyagkereskedelmi lánc felügyelete mellett kiemelt feladatának tekinti a tájékoztatást: a most összeállított útmutató segítségével minden érintett vállalkozás megismerheti a fatermékek jogszerű kereskedelmének alapvető követelményeit. A Nébih a faanyag-kereskedelem kifehérítése érdekében a jövőben is számít a jogkövető vállalkozások és a fogyasztók együttműködésére, segítő szándékú jelzéseire. Mint írják: mindenki közös ügye felhívni a figyelmet arra, hogy kizárólag ellenőrizhető kereskedőtől szabad megvásárolni jogszerűen kitermelt és forgalomba hozott faterméket. A kecségetően olcsó, ám ellenőrizhetetlen ajánlatok sem a fa jó minőségére és megfelelő mennyiségére, sem az esetleges panaszkezelésre nem nyújtanak garanciát.

ZH

[Eredeti](#)

(Zalai Hírlap, 2019. augusztus 22., csütörtök, 12. oldal)

Miként kerülhetjük el a kikapcsolást?

A fogyasztóvédelmi füzetek segítséget jelentenek

Bárki kerülhet olyan helyzetbe, hogy figyelmetlenség vagy fizetési nehézségek miatt nem egyenlíti ki közüzemi számláit. Ezért az adott szolgáltatást akár ki is kapcsolhatják. Ennek elkerülése érdekében a kormányhivatalok hathatós részt vállalnak a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) ilyen jellegű kiadványainak népszerűsítésében.

MEGYEI INFORMÁCIÓ Tegnap a kormányhivatal székházában tartottak tájékoztatót a közműszolgáltatás ki-és visszakapcsolásának szabályait is taglaló kiadványok nyújtotta információk fontosságáról.

A megyei kormány megbízott, dr. Kancz Csaba kiemelte, hogy az energetikai hivatal által most megjelentetett két "füzet" a 2016-ban indult fogyasztóvédelmi kampány része. A céljuk pedig egyértelmű, a fennemlített drasztikus lépések elkerüléséhez nyújtanak tájékoztatást.

Zsuppán Attila, az energetikai hivatal elnöki tanácsadója azt hangsúlyozta, hogy az elsődleges cél, a fogyasztók jó minőségben, megbízhatóan és megfizethető áron történő ellátása. A kiadványok tematikája pedig abszolút az életből vett példákra épül. A füzetek "tartalmi" hatékonyságát mi sem bizonyítja jobban, minthogy, amíg 2013-ban például 33 ezer esetben kellett az áramszolgáltatást kikapcsolni, addig tavaly már 16 ezerre csökkent ez a szám. A távhő-szolgáltatás esetében 7 ezerről 4 ezerre mérséklődött a szolgáltatások felfüggesztése.

Dr. Szentirmay Melinda, a MEKH főosztályvezető-helyettese a két új kiadvány lényegét igyekezett összefoglalni. Megtudtuk, hogy bármely szolgáltatást csak hatvannapos tartozást

követően lehet felfüggeszteni, illetve legalább kétszeri felszólítást kell küldeni a felhasználónak.

- Amennyiben a fogyasztó jogszerűtlennek véli a szolgáltató kikapcsolási eljárást, panaszával először a szolgáltatóhoz forduljon - emelte ki a főosztályvezető-helyettes asszony. - Ha a vitáját itt nem tudja rendezni, fogyasztóvédelmi hatósági eljárást kezdeményezhet lakossági fogyasztóként a területileg illetékes megyei kormányhivatal járási hivatalánál, illetve nem lakossági fogyasztóként a MEKH-nél.

A társasházak esetében először az épületek kezelőjéhez kell fordulni elszámolási vagy üzemeltetési panaszokkal, majd csak ezután keressék fel a szolgáltatást végző céget.

Panasza van? Segítünk!

A panasz van? Segítünk! - elnevezésű kiadványsorozat célja, hogy tájékoztassa a fogyasztókat a legfontosabb fogyasztóvédelmi ügyekben, növelve a felhasználók tudatosságát, ezzel is megelőzve a vitás kérdéseket. A két új kiadványa 7-es és a 8-as, beszerezhető a kormányhivatalban. Megtekinthető az energetikai hivatal honlapján is, valamint a kormányablakokban is. A 7-es számú fogyasztóvédelmi füzet segít megismerni a tartozás miatti ki- és visszakapcsolás alapvető szabályait, továbbá tájékoztatás nyújt a felhasználók lehetőségeiről. A 8-as számú pedig azok számára foglalja össze a legfontosabb teendőket, a közműekkel összefüggő tudnivalókat, akik társasházakban, illetve lakásszövetkezeti otthonokban élnek.

Zsuppán Attila mutatja a tájékoztató füzetet. Mellette dr. Szentirmay Márta és dr. Kancz Csaba megyei kormány megbízott

Petrik József jozsef.petrik@mediaworks.hu

[Eredeti](#)

(24 Óra, 2019. augusztus 22., csütörtök, 3. oldal)

Balatoni lángosbajnokság

MINŐSÍTETTÉK A MAGYAR TENGER BÜFÉINEK SZÍNVONALÁT

Összességében elégedettek a tópart büféinek nyári ellenőrzése során szerzett tapasztalataikkal az ételminőség-biztonsági felügyelők. A Demokrata meglátogatta a hatóság és a vendégek értékelése alapján legjobbnak bizonyult falatozókat: az északi parton a révfülöpi Rév büfét, a déli parton Zamárdiban a Sarok büfét, valamint Róza Mama büfét Balatonszárszón.

A nagy balatoni lángosfeszt során a Nébih (Nemzeti Ételmiszerlánc-biztonsági Hivatal) ellenőreinek szemléje kiterjedt többek között a büfék felszereltségére, az ételminőség-biztonsági szabályok betartására, az alapanyagok nyomonkövethetőségére, a választékra, a dolgozók egészségügyi kiskönyvére, a kiszolgálás minőségére és a tisztaságra is. A szakemberek több mint 140 mintán csaknem 500 laboratóriumi mérést végeztek, amelynek során 300 ezer forint bírságot szabtak ki. A 12 ellenőrzött vendéglátóhelyből nyolcnál találtak kisebb-nagyobb hiányosságokat, ám a személyi és helyszíni higiéniaival, valamint a lejárt ételminszerek tárolásával kapcsolatos hatósági kifogásokat a tulajdonosok azonnal orvosolták.

Az összbemutatót színesítette a vendégek elégedettségi mutatója, akik "érzékszervi vizsgálat alá vetették", vagyis sorra kóstolták a tópart két kedvenc fogását: a helyben sült normál, illetve sajtos-tejfölös lángost.

A hatósági és fogyasztói tapasztalatok összegzése alapján a Balaton legjobb lángossütője a révfülöpi Rév büfé lett. A második helyet a Zamárdiban található Sarok büfé érdemelte ki, a képzeletbeli dobogó harmadik fokára pedig a balatonszárszói Róza Mama büféjének csapata állhatott.

Révbe érne

A normál lángos 600, a marhahússal és áfonyalekvárral, valamint grillezett camembert- rel készített kalózburger 1550, az amerikai hot dog 650, a nutellás gofri pedig 800 forintba kerül az ellenőrzés során legjobbnak bizonyult révfülöpi Rév büfében, ahol hétköznap, délután három óra körül már igen élénk a forgalom.

Bogdán József tulajdonos éppen a vendéglátóhely dokumentációját végzi, miközben folyamatosan szemmel tartja a kiszolgálást is. Nem csak ő figyeli azonban a szabályok betartását, hiszen gyakori "vendégnek" számítanak a Balaton-parti üzletben a NAV és az ÁNTSZ szakemberei is. Ennek ellenére, ahogy fogalmaz, kissé ijesztő volt számára, amikor a Nébih- ellenőrzés reggelén a hatóság mobil laboratóriummal felszerelt kamionja várta.

- A három és fél órás revízió során a dolgozók kezéről, a hűtők belsejéről, a tálcaokról, de még a lángososcsipeszről is vettek mintákat. A hatósági vizsgálatot két héttel korábban egy fogyasztói mustra előzte meg, amelynek során civil csapat tagjai kóstolták a lángosokat, kilétüket nem fedték fel előttünk, ők voltak az előfutárok. Nagyon örülök az eredménynek, büszke vagyok arra, hogy ilyen magas fokon tudunk megfelelni a követelményeknek. A Rév büfé huszonegyedik éve működik, folyamatosan fejlesztjük a konyhai közparkunkat, minőségi alapanyagokat használunk, és figyelünk az udvarias kiszolgálásra is. Réges-régen elmúltak már azok az idők, amikor a balatoni vendéglátósokat kizárólag a két-három nyári hónap alatt megszerezhető profit vezérelte, a szezon is kitolódott, mi például márciustól november végéig várjuk a vendégeket.

Bogdán József arról is mesél, hogy igyekszik megtartani munkavállalóit, összeszokott csapattal dolgozik, akik évről évre visszatérnek a Rév büfébe, a téli hónapokban pedig veszprémi ajándékboltjában biztosít nekik munkát.

Az üzletvezető, felszolgáló és szakács szakképesítésekkel is rendelkező vállalkozó gyakran besegít dolgozóinak: foglalkozik a vendégekkel, hamburgerezik, vagy éppen lángost süt. Utóbbi elkészítését is tőle tanulták az alkalmazottak. A lángossütés a tulajdonos szerint nagyon sok odafigyelést igényel, ami kiterjed az alapanyagok színvonalára, a tészta kelesztésére, valamint a konyha és a sütőzsiradék hőmérsékletére is. Az összpontosítással nyilvánvalóan nem lehet gond Révfülöpön, hiszen a Rév büfében hétvégén, jó időben naponta akár 500 darab lángost is eladnak.

A Balaton szívénel

Kigyózó sorok vártak a Sarok büfé lángosaira a déli parton, Zamárdiban is, a Balaton Szíve téren elhelyezett, azonos nevű szobornál. Az elnevezés arra a nyári attrakcióra utal, amelynek során a Balatoni Játsszalom rendezvény csúcspontjaként több száz ember összekapcsolódó keze formál szívalakot a tóban.

Az ezüstérmes Sarok büfé vezetője, Puller András délután öt órakor ki sem látszik a munkából. Miközben a kasszát kezeli, sorra veszi fel a rendeléseket is. Több mint egy évtizede bérlő a part menti vendéglátóhelyet, szinte beleszületett a vállalkozásba, hiszen a szakmát nagybátyja szigorú irányítása alatt tanulta. A civil vendégek értékelése alapján legjobbnak minősített sajtos-tejfölös lángosuk tésztáját édesanyja dagasztja, hagyományos családi recept alapján. Rengeteg törzsvendégük van, naponta 10-12 órát dolgoznak, ami fizikailag nagyon megterhelő.

- Az ellenőrzésnek köszönhetően tovább élénkült a büfé forgalma, hiszen bár hot dogot, rántott csirkés tortillát és hamburgert is árulunk, a lángos a húzótermékünk. A normál lángos 600 forintért, a sajtos-tejfölös 850-ért kínáljuk. Lehet, hogy furcsán hangzik, de örülök a revízióknak, mert a vendégek kedvező visszajelzései után a hatóság szakemberei is elégedettek voltak a munkánkkal. Igyekszünk megőrizni a korábbi minőséget, üzletfilozófiánkat, hogy természetes alapanyagokból készült ételeket szolgáljunk fel, amelyeket mi magunk is szívesen elfogyasztanánk. Éppen ezért minden rendelésre ránézek, és figyelek arra, hogy elsőrangú fogások kerüljenek a vendégek asztalára.

Lélekkal sült lángos

Sima lángos 500, sajtos-tejfölös 750 forintért kapható, ezek mellett hagymás- baconos, gíroszos, káposztás és virslis lángos is készül Róza Mama balatonszárszói büfijében, a Központi strandon, de továbbra is a hagyományos ízek a legkeresettebbek. A büfét István Ildikó és fia, Hegyi Márk üzemelteti, ahogy fogalmazznak, a hely szíve-lelke a család, na és persze a névadó: Róza mama.

- A párom édesanyja rutinos vendéglátós, egy másik büfét üzemeltet Szárszón, de az induláskor nekünk is besegített - magyarázza István Ildikó.

- Odafigyelünk az előírásokra, minden reggel azzal kezdjük a műszakot, hogy ellenőrizzük a szabályok betartását. Főállásban önkormányzati köztisztviselő vagyok, vendéglátós vállalkozóként ez az első nyaram, és őszintén bevallom, hogy a munka sokkal nehezebb, mint képzeltem. Folyamatos a pörgés, csúcsidőben egy pillanatra sem lehet megállni. A nyár folyamán már két dolgozó is elment, nem bírták a terhelést, jelenleg is küzdünk a szakemberhiánnyal.

Ildikó büszke Róza mama kívül ropogós, belül lágy, ugyanakkor nem zsíros lángosára, ahogy mondja, senkinek sem árulja el a titkos receptet. A következő idényben szeretné továbbfejleszteni és bővíteni az étlapot, de hogy ez konkrétan mit jelent, az szintén üzleti titok.

Azt viszont szívesen elmeséli, hogy a nap végeztével alig várja, hogy a gyakran 45 fokos hőségben végzett egész napos konyhai munka után végre csobbanhasson egyet a Balaton hűs vizében.

A tópart legjobb büféinek vezetői egyetértenek abban, hogy a siker kulcsa a hosszú távú üzleti szemléletben, a szabályok betartásában, a minőségre törekvésben és a szívvel-lélellyel végzett munkában rejlik, ami különösen igaz a lángossütésre is.

SZABÓ JUDIT

[Eredeti](#)

(Demokrata, 2019. augusztus 22., csütörtök, 20+21. oldal)

HELYEZKEDÉS

A KIS WEBES PIACON IS NAGY A MOZGOLÓDÁS Valami készül a hazai internetesáruház-piacon, a GVH döntésére vár az eMAG és az Extreme Digital összebútorozása, míg korábban a GVH jóváhagyásával a Tesco kvázi átadta teljes elektronikaitemek-piacát (webestől együtt) a Media Marktnak.

A hazai webáruházak forgalma nemhogy európai, de még itthoni szinten sem számít nagyoknak. A bőven több mint 11 ezer milliárd forintos kiskereskedelmi forgalomból 600-700

milliárd forint körüli összeget forgalmazznak, vagyis a teljes piaci forgalomhoz csak 6-7 százalékban járulnak hozzá. Ennek ellenére valami nagyon érdekes történik az online kereskedelmet generáló vállalatok területén. Előbb a Tesco adta át a Media Marktnak az elektronikai üzletágát, amelyre a GVH is rábólintott (bár úgy tudni, voltak, akik megtámadták a határozatot), majd az eMAG jelentkezett be a hazai piacon meghatározó Extreme Digital irányítására. Utóbbi miatt az eMAG Romániából Magyarországra jött, így a 2019-es első és második negyedéves webes forgalom a várt 25 százalék helyett 30, illetve 35 százalékkal nőtt a KSH adatsoraiban. Vagyis a forgalom éves szinten hirtelen 530-ról 700 milliárd körüli összegre ugrott. A két nagy magyar webes bolt házasságára még a GVH-nak is rá kell bólintania, ám valószínűleg nem lesz probléma - vagy legalábbis egy sima bólintásra várnak a felek -, ugyanis a cégbírósági adatok szerint az Extreme Digital technikai okokból már jelentősen csökkentette is az alaptőkét. Jóllehet a saját tőkéje nem változott. Az összeolvadás részletei egyelőre nem ismertek - hívta fel a figyelmet a blokk.com internetes kereskedelmi szakportál -, így nem tudni pontosan, hogy a két fél összefésüli-e a beszerzését és a két bejáratott név megmarad egymás mellett, esetleg új néven fut tovább, vagy egy teljesen új technikát próbálnak ki.

NEM ÚJDONSÁG A MAGYAR PIAC

Az eMAG-nak korábban már működött egy magyar bejegyzésű kft.-je, de annak fő tevékenysége világháló-portál szolgáltatás volt. Ezt áprilistól lecserélte csomagküldő-internetes kereskedelemre. A román bejegyzés nem újdonság, a regionális befektetők gyakran választják Bukarestet központnak, ahogyan Prágát, Pozsonyt vagy Budapestet is. Sok Romániába irányuló befektetés épphogy Budapest-centrikus. A webes vállalati piacon nagy a nemzeti összevisszaság, nemcsak európai, hanem világszinten is. A befektetők ott állítanak fel szerveret, ahol a legoptimálisabban adóznak a fő tevékenységük után. Az azonban sokakat megnyugtat, hogy nem román cégtől vásárolnak, ami egyébként nem különbözik a kínai Alibabától vagy az amerikai Amazontól való rendeléstől. Természetesen a magyar bejegyzés nem érzelmi, hanem tranzakciós okra vezethető vissza.

Amennyiben a GVH rábólint a frigyre, a két cég együttesen a teljes webes piaci forgalom 10 százalékát, vagyis 70 milliárd forint körüli forgalmat mondhat magáénak. Ez a teljes hazai kiskereskedelemhez képest nagyon kicsiny összeg.

A hazai webes piac már nem fiatal, az első fecskék is 10-15 évesek, bár 2010-ig szinte nem is látszódott a statisztikákban a netes költés. A Tesco és CBA piacra lépésével indult meg a kibontakozás, majd az Auchan is végrehajtotta a webes beruházását, sőt már a Spar is beszállt az üzletbe. Mindez azért érdekes, mert ma már nem ritka, hogy a háztartások az árubeszerzésüket hetente egyszer egy nagy megrendelés keretében bonyolítják le, kizárva magukat az áruházi életből. Csak annyit költenek, amennyit szeretnének, nincs eladáshelyi marketingimpulzus, amely többletköltésre csábítana, valamint nincs túlvásárlási (a szükségesnél nagyobb mennyiség beszerzésére irányuló) kényszer sem, hiszen nem létezik "fizikai kontaktus" a vevő és a termék között.

AZ FMCG-NEK BAJ

Vagyis a napi fogyasztási cikkekkel kereskedőknek nincs más választásuk, mint a webes fejlesztés - és ez vonatkozik a diszkontláncokra is -, ám ezzel extraforgalomtól fosztják meg magukat. Közismert, hogy az FMCGszektorban az eladáshelyi kommunikáció a leghatékonyabb reklám-, illetve marketingtechnika - már évtizedek óta. Ha a vevő online vásárol, és nem megy be a boltba, a kereskedelmi eladáshelyi kommunikációs felület értéktelenné válik, bevételtől, illetve attól a lehetőségtől fosztva meg a boltokat, hogy az eladáshelyi kommunikációval növekedjen a vásárlási hajlam a reklámozott terméknel.

A közösségimédia-felületek alkalmasak az impulzusvásárlás erősítésére, de közel sem olyan erősek, mint amikor a vevő a helyszínen a kezébe veszi a reklámozott terméket,

megtapogatja, és ellenőrizve az árát a kosarába teszi. Ami azt illeti, az eladáshelyi reklámnál semmi sem erősebb. Nagy kérdés, hogy a gyártók milyen technikát találnak ennek a felületnek a kiváltására.

A kiskereskedelmi boltfelületek ugyanis, mint értékesíthető reklámmarketing-területek, lassan, de biztosan feledésbe merülnek, az űrt pedig más eszközök töltik majd ki, egyelőre nem tudni, hogy milyen hatékonysággal. Az új technikák a webáruházak kezében vannak, ezért nyit szinte mindenki a világháló felé, még akkor is, ha elsősorban hagyományos értékesítési csatornát működtet.

Egyelőre az sem világos, hogy a webáruházakban érdemes-e impulzusvásárlásra ösztönző ajánlatokat elhelyezni, vagy egészen máshol kell-e megjelentetni azokat. Mindez a szórakoztatóelektronikai vagy a háztartásigép-piacot túlzottan nem érinti, egyrészt mert ezen a területen viszonylag kevés az impulzusvásárlás, másrészt a netes áruházaknak a megbízhatóságot, illetve a szakértelmet kell kommunikálniuk magukról, az impulzusvásárlást támogató reklámok pedig ezt a hírnevet kissé erodálnák. Azonban ők is veszítenek a netes vásárlás erősödésével. A boltokban az eladók gyakran használják az úgynevezett "sell up" eladási technikát, amelynek a lényege, hogy a vevőt az olcsóbb termékről a modernebb, drágább (és egyben nagyobb nyereségtartalmú) árucikk felé terelik, javítva a bolt forgalmát és profitját. Ezt a webes üzletekben nehéz elérni, pláne úgy, hogy a kommentelők egész más irányba is terelhetik a vásárlót. Vagyis mindent összevetve a webes eladások előretörésével a korábbi, a kereskedőknek komoly profitot hozó marketing- és reklámtechnikák kifutóban vannak, és ez alapvetően átrendezi a fizikai piacot is. A csökkenő nyereségráta miatt mindenki a diszkontosodásban, azaz a termékkínálat egyszerűsítésében gondolkodik. Vagyis a raktározási és készleten tartási költségek csökkentéséből faragja le a kieső többletbevételek okozta profitésést.

Mindenkinek kell majd SMS-kód

Alig négy hét, és "veszélybe kerülnek" a netes vásárlások - legalábbis azoknak, akik eddig SMS-es megerősítő vagy más, például tokenes, illetve applikációs kóddal, kétfaktoros azonosítás nélkül tudtak vásárolni a neten bankkártyájukkal.

Szeptember 14-étől ugyanis egy uniós szabály (a PSD2 EU-s direktíva) szerint - egyebek mellett - kötelező lesz a biztonsági kód használata a webes vásárlásoknál. Magyarán a fizetés előtt - a bankon keresztül, jellemzően SMS-ben - egy digitális biztonsági kód érkezik majd, és csak ezt megadva lesz érvényes a webes fizetési tranzakciónk. A dolog a mi biztonságunkat szolgálja, hiszen az uniós jogalkotók a netes vásárlásokkal elkövetett csalások megakadályozásáért szállnak így síkra, ugyanis azok értéke világszerte ezermilliárd dollárokban mérhető.

A "magyar Paypal", azaz a Barion például az online fizetési szolgáltatók közül Magyarországon elsőként és egyelőre egyedülként kapta meg a két nagy nemzetközi kártyatársaság megfelelőségi tanúsítványát. Az EU-s szabályozás lényege, hogy mind a bolti egyérintéses, mind az online bankkártyás fizetések esetén szükség lesz az úgynevezett kétfaktoros azonosításra.

Nálunk rengetegen érintettek: az első negyedévben több mint 9,4 millió bankkártya volt a magyar piacon, 5 százalékkal több, mint egy évvel korábban. Trencsán Erika, a money.hu vezető pénzügyi szakértője szerint egy-egy uniós ország hatósága dönthet a szeptember 14-i határidő meghosszabbításáról, hogy zökkenőmentes legyen az átállás.

Az online fizetés egyébként ma már nemcsak a magánszemélyek, hanem a vállalkozók számára is vonzó: az OTP Bank reprezentatív kutatása szerint 10-ből 9 megkérdezett szívesen vásárol az interneten keresztül. H. G.

HÖNYI GYULA

[Eredeti](#)

(Figyelő, 2019. augusztus 22., csütörtök, 56+57. oldal)

Nyomáscsökkentés

Apró, de forradalmi újdonságnak tűnt, mégis hamar kiszolgált. A hatalmas amerikai csomagküldő áruház, az Amazon augusztus végén lekapcsolja a gyors és egyszerű árurendelésre szolgáló Dash gombokat. Az USA-ban négy éve, hat további nagy piacon valamivel később vezették be a rendszert. A kulcstartóra emlékeztető, márkajelzéssel ellátott, wifihez kapcsolt kútyúkkal egy-egy bizonyos terméket - kozmetikumokat, édességet, kávét és sok más - lehetett úgy megrendelni, hogy nem kellett számítógépen vagy telefonon böngészni, hanem az előre betáplált minőséget és mennyiséget egyetlen gombnyomással lehetett lekérni. A gombot oda lehetett erősíteni, ahol az árura szükség volt, mondjuk mosópor esetében a mosógépre. A véletlen túrendelések megelőzésére a gomb alapbeállításban lebént, amíg az aktuális rendelés be nem érkezett. Amerikában mosópor, csokiszelet és wc-papír volt a gyorsrendelés három leggyakoribb tárgya. Az Amazon márciusban szüntette be a gombok forgalmazását, akkor még azt ígérve, hogy a már megvásárolt eszközök működőképesekek maradnak. De hamar meggondolták magukat: a mostani indoklás szerint a gombnyomkodás helyébe az Alexa okoshangszórónak élőszóban adott utasítások lépnek, és egyébként is létezik - szintén Dash néven - egyes termékek előfizetéses szállítása vagy automatikus utánrendelése. Érdekesség, hogy a fogyasztóvédelemre kényes Németországban januárban egy bíróság jogsértőnek minősítette a gombokat, mert azokat használva a vásárló nem kap tájékoztatást az éppen érvényes árakról és egyéb feltételekről.

[Eredeti](#)

(HVG, 2019. augusztus 22., csütörtök, 33. oldal)

Nívó - A minőség magazinja

Mit jelenthet az, hogy egy nyári szandál részben vízálló Esőbe le kellene venni és meztláb folytatni az utunkat? Egyáltalán és jogos és korrekt-e ilyen kategóriákat kreálni? Aztán tényleg jogosan nem fizetik ki a fényképezőgépem árát a biztosítók, ha utas- és poggyászbiztosítást kötök és pechemre ellopják a 250 ezres, két hónapos gépet? Használtautó vásárlás külföldről. Egyik kedvenc témám, talán nem véletlenül. Ma már ugyanis ott tartunk, hogy seregnyi cég ajánlja neten, hogy nézzem ki, milyen autót akarok és hogy be is hozzák. Hogy aztán mit sikerül kifognom, az már legyen az én bajom. Miért kell óvatosan élni az ilyen, egyébként roppant kényelmes lehetőséggel. A fő kérdés az, hogy milyen csapdákat rejt a külföldi használtautó-vásárlás, és végül, de nem utolsó sorban visszatérünk egy korábbi témánkra is. Mi történik, ha kárt okoz a kertész a munkavégzése közben, konkrétan a

kivágott fa rádól a házra. Ki felel ilyen esetben a kárért, illetve hogyan lehet bejantani? Ezekkel a témákról lesz szó. A Nívó című műsor vendége Erdélyi Péter, a Magyar Gépjármű Importőrök Egyesületének ügyvezető elnöke, illetve Paragi Attila fogyasztóvédelmi szakértő. A műsorvezető Törtei-Takács Kriszta. Címkék: Paragi Attila fogyasztóvédelmi szakértő, Erdélyi Péter, Magyar Gépjármű Importőrök Egyesülete, fogyasztóvédelem

[Eredeti](#)

(KlubRádió, 2019. augusztus 22., csütörtök, 14 óra)

Hogy áll most a GVH az influencer marketinghez?

Ezt is megtudhatjátok a Nagy Kreatív Márkanapon. Dr. Zenisek Andrea, a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) Fogyasztóvédelmi Irodájának vezetője fogja ugyanis elmondani, hogy hogyan és milyen hatályos szabályok alapján vizsgálja a GVH az influencer marketinget, milyen konkrét intézkedések történtek eddig és várhatók a jövőben.

További részletek a Nagy Kreatív Márkanapról és az ott felbukkanó egyéb témákról, valamint jegyvásárlás [itt](#)

Az influencer marketing is reklám, szabályok vonatkoznak rá, van, amit szabad, valamit nem, és egyáltalán nem mindegy, hogy etikus és jogszerű-e az influencer marketing használata. Üzleti szempontból sem. Dr. Zenisek Andrea, a GVH Fogyasztóvédelmi Irodájának vezetője már tartott korábban egy nagy sikerű előadást hasonló témában, melynek az egyik fontos tanulsága az volt, hogy véget ért a türelmi idő: a GVH mostantól komolyan büntetheti a jelöletlen influencer marketinget.

A Nagy Kreatív Márkanapon ezt a tematikát fogja még alaposabban, friss és aktuális példákkal körbejárni.

Szó esik majd az olyan szakmai tévhitekről is, mint például, hogy a jelöletlen influencer marketing csak a közvétevőnek, az oldal "szerkesztőjének", magyarán az influencernek a felelősége, azonban ez nincs így. A valóság az, hogy nemcsak az adott oldal "szerkesztője" tartozhat felelősséggel a jelöletlen influ reklámért, hanem a reklámozó, és akár a bejegyzés közzétételében, létrehozásában közreműködő közvetítő vállalkozás is, ami legtöbb esetben influencer-, reklám- és pr-ügynökségeket takar. Lényegében tehát felelős mindenki, akinek az áru/szolgáltatás értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll.

Az influencernek gyakorta védekeznek azzal, hogy "de ők csak a saját véleményüket írták le". Azonban a GVH álláspontja szerint nem minősül független véleménynek vagy semleges tartalomnak egy olyan poszt, amelynek közzétételében a közvétevő gazdaságilag is érdekelt - legyen ez egy kifizetett pénzösszeg, egy keretszerződés, egy ajándékba adott termék vagy szolgáltatás, vagy akár osztalék, jutalék, illetve egyéb bevétel.

További részletek a Nagy Kreatív Márkanapról és az ott felbukkanó egyéb témákról, valamint jegyvásárlás [itt](#)

Az influencer marketing gazdaságjogi háttéréről írt teljes korábbi cikkünk ezen a linken [érhető el](#). - Kreatív Online

[Eredeti](#)

(kreativ.hu, 2019. augusztus 22., csütörtök)

Ráncba szedik a fogyasztóvédőket - magatartási és öltözködési rendet adott ki az elnök

Magatartási és öltözködési rendet ír elő az ellenőrzésbe induló felügyelőknek Horia Miron Constantinescu országos fogyasztóvédelmi elnök augusztus 20-ai rendelete. Eszerint kötelező a tiszta, hivatali öltözék, amely méltóságot és tiszteletet mutat az intézmény és az állampolgár iránt. Kategória: Aktuális

Képünk illusztráció • Fotó: Pixabay "A férfiaknak kötelező módon hosszú ujjú, egyszerű, klasszikus, fehér, kék, bézs vagy fekete inget kell viselniük, egyenes nadrággal, vágások, cipzárok, nyomatok nélkül. A lábbeli egyszerű cipő lehet, a sportstílus (teniszcipő, kosárcipő, melegítőcipő) és a szandál nem tartozik ide. Az őszi/téli ruházat klasszikus, nem tartalmazhat extravagáns kiegészítőket. A férfiak számára a jeggyűrűn kívül tilos kiegészítők, ékszerek viselése. Az arcnak és hajnak gondozottnak kell lennie, tilos az átlagosnál hosszabb haj és szakáll viselete" - idéz a rendeletből az Agerpres hírügynökség. A hölgyek vágások és cipzár nélküli, nyomatoktól mentes, klasszikus ruhát vagy kétrészes öltönyt hordhatnak, szoknyával és nadrággal (szoknyahossz közvetlenül a térd felett), inggel, dekoltázs nélküli blúzzal. Tiltott a testhez tapadó, szűk ruhák viselete, a flitterek és bizsuk használata. Tilos túlzott, extravagáns, figyelemfelkeltő ékszereket viselni. Tilos a hivalkodó smink, az arcnak és a hajviseletnek gondozottnak, mértéktartónak kell lennie. A szabadban hordható fejfedő, amely nem lehet azonban sapka, strandkalap, kendő, a klasszikus stílus a követendő. Belső térben tilos bármilyen fejfedőt viselni. A személyes higiénia kötelező, és nem okozhat kellemetlen zavart másoknak. A manikűr tiszta, jó ízlésű és klasszikus kell legyen. HIRDETÉS Az elnök felsorolja azokat a ruházati elemeket is, amelyek kifejezetten "elfogadhatatlanok". Ezek közé tartozik a rövid-, vágott- vagy harisnyanadrág, a szandál, a strandpapucs, kalap vagy sapka, kigombolt vagy a nadrágból kilógó ing, testhezálló ruha, reklámpóló, vagy más vulgáris, szexista, obszcén szavakkal, szlogenekkel vagy képekkel díszített ruházat, beleértve a groteszk lényeket is. "Tilos a piszkos és vágott ruhák, a provokatív vagy provokatív módon hordott ruházati cikkek viselése" - írja az ANPC elnöke által aláírt dokumentum. A rendelet végrehajtásának határideje hét nap, és az ANPC minden felügyelőjének alá kell írnia egy nyomtatott változatot. -

[Eredeti](#)

(szekelyhon.ro, 2019. augusztus 22., csütörtök)

Pálmaolajban fürdik a világ, de tényleg a bojkott a megoldás ez ellen?

Szomorú szemű orángutánbébik és az éhhalál szélére kerülő termelők: a pálmaolajjal kapcsolatos vitában a két oldalnak ez a leggyakoribb érve az olcsó alapanyag ellen, illetve a termelés fenntartása mellett. Ám a két dolog nem feltétlenül mond ellent egymásnak.

A Tudatos Vásárlók Egyesülete dobta be a nyári állóvízbe a követ: nyílt levélben szólított fel három magyarországi áruházláncot arra, hogy külön polcon helyezték el azokat a feldolgozott élelmiszereket, amelyek nem tartalmazzak pálmaolajat. Felhívásukban kifejtik,

milyen káros hatásai vannak a pálmaolaj-termelésnek, amely – mint fogalmaznak – „ökológiai katasztrófával fenyegető iparág”. A megszólított láncok – az Aldi, a Lidl és a Spar – válaszukban a külön polcra helyezést nem tartották elképzelhetőnek, de mind kiemelték: saját márkás termékeiknél igyekeznek visszafogni a pálmaolaj használatát, vagy legalább azt biztosítani, hogy fenntartható forrásból szerezzék be a növényi zsiradékot.

Ennyi mindenestre bőven elég volt ahhoz, hogy újra feléledjen a pálmaolaj körüli vita, amelyben néhány hónapja egyébként nem várt helyről is érkezett állásfoglalás. Berta Dávid, a Magyar Nemzeti Bank munkatársa az Infostartban megjelent vendégcikkekben írt arról, hogy a népegészségügyi termékadót (neta, chipsadó) célszerű lenne kiterjeszteni a „környezetszennyező módon előállított, és kedvezőtlen hosszú távú egészségügy hatásokkal járó” pálmaolaj (pálmazsír) élelmiszeripari felhasználására is. A javaslat nem egy szakértő magánvéleménye, szerepelt már a jegybank februárban kiadott versenyképességi programjában is.

Miért függünk a pálmaolajtól?

Az biztos, hogy komoly bevételi forrást jelentene az államnak a chipsadó kivetése a pálmaolajra, hiszen becslések szerint a nyugati országokban forgalmazott feldolgozott termékek fele tartalmaz pálmaolajat (néha olyan neveken, mint pálmazsír, hidrogénezett növényi olaj, *Elaeis Guineensis*, palmolein), a felhasznált alapanyag háromnegyede pedig valamilyen élelmiszerbe kerül. Ettől lesz szép fénye a csokoládénak, ettől tartható el olyan sokáig a Nutella, ebben főzik elő az ázsiai tésztalevesek tésztáját, ettől lesz krémes a jégkrém, ettől lesz könnyed a toastkenyér tésztája, ettől lesz szobahőmérsékleten kenhető, de szilárd a margarin. Terjedését ugyanakkor annak is köszönheti, hogy nem tartalmaz transzszírsavakat vagy állati eredetű zsiradékot.

Pálmaolaj gyümölcésének szüretelése

És, mint nemrég az Édességgyártók Szövetsége felhívta rá a figyelmet, sok esetben nincs is valós alternatívája a megszokott termékeknek: a vaj például nem csak jóval drágább, de termelése nagyobb környezetterhelést jelent, zsírprofilja is kedvezőtlenebb, ráadásul gyorsan avasodik, ami a termékek eltarthatóságát is rontja.

A legfontosabb vonzerő mégsem ez, hanem hogy olcsó és a globálissá váló ellátási láncban könnyen elérhető termékről van szó.

A termelők számára pedig értelemszerűen stabilan jövedelmező áru, és az előállítása sem macerás: a pálma, amelynek a gyümölcséből készül, igénytelen növény. Mellesleg igen hatékony: ma a világ olajnövény-termőterületének kevesebb mint 10 százalékát foglalja el a pálma, ám ezen a területen terem a felhasznált növényi olaj több mint harmada. Ugyanannyi repceolaj előállításához ötször, napraforgóhoz hatszor, olívához már 11-szer akkora termőterületre lenne szükség.

A termőterület így is egyre nő, párhuzamosan a kereslet növekedésével. Idén ágazati becslések szerint 70 millió tonna fölé emelkedhet a világon a pálmaolaj-termelés, ez majdnem az ötszöröse a 25 évvel ezelőtti kibocsátásnak és egyharmada a teljes növényiolaj-előállításnak. A kétezres évek közepétől ez a legfontosabb olajnövény, 2006 óta állítanak elő belőle többet, mint a szójaolajból. Becslések szerint 2050-re már 240 millió tonna lehet az éves termelés.

A legnagyobb fogyasztó Indonézia, amely egyben a legnagyobb előállító is, a második egy szintén ázsiai ország, India, a harmadik pedig az EU. Egy átlagos európai évente majdnem 14 kilót fogyaszt pálmaolajból – érdekes, hogy ez a mennyiség növekszik ugyan, ám egyre kisebb hányada élelmiszer, egyre több a kozmetikum. Ez leginkább az európai gyártók és fogyasztók tudatosságával magyarázható – állapítja meg az EU megbízásából 2017-ben készült tanulmány, amely a pálmaolaj-termelés környezeti hatásait vizsgálta.

Mivel az olajpálma számára az ideális éghajlat az Egyenlítő körül van, a fő termőterületek is itt találhatóak, ezek közül is kiemelkedik Indonézia és Malajzia, a két országból kerül ki a pálmaolaj 90 százaléka, a teljes termőterület háromnegyede is itt található.

Így lett szitokszó az EU-ból

És itt kezdődnek a gondok: a nyugati fogyasztók tudatossága ugyanis nem jár párban a dél-kelet ázsiai vagy nyugat-afrikai termelőkével. Sok másik mellett az imént idézett brüsszeli tanulmány is arra jutott, hogy az olajpálma terjedése hozzájárult erdőterületek felégetéséhez, a biológiai sokszínűség csökkenéséhez és ezzel együtt az üvegházhatású gázok terjedéséhez. Ez azonban nem minden: a kitermeléshez felhasznált munka sem a megfelelő körülmények között zajlik, gyakori a gyermekmunka vagy a kényszermunka alkalmazása.

Mindennek azért is van jelentősége, mert az EU korábban – a megújuló energiaforrások előmozdítását segítő – támogatást nyújtott a pálmaolaj bioüzemanyagként való előállításához. Épp a tanulmány nyomán döntött Brüsszel ennek a környezetvédelmi szervezetek által sokat bírált szubvenciónak a kivezetéséről, majd a pálmaolajból készült üzemanyag betiltásáról.

„Így lett szitokszó az EU-ból Malajziában” – írt erről a döntésről bő egy éve a Guardian. A helyi farmerek ugyanis attól tartanak, a tilalom miatt elveszítik eddig sokat ígérő piacukat. Több százezer kistermelőről van szó, akiknek egy választásuk lehet, ha nem akarnak tönkremenni: az EU rendezett, magasabb árral kecsegtető piaca helyett a pálmaolaj szintén fő fogyasztójának számító Kínában értékesítik a terméküket – kiszolgáltatva magukat annak a kínai befolyásnak, amelyet az EU is csökkenteni kíván a térségben.

Az sem mellékes, hogy a talaj tönkretétele vagy éppen az alulfizetett munkások alkalmazása egyáltalán nem a pálmaolajtermelés sajátossága – egy másik kultúránál ugyanúgy fenyeget ez a veszély mind Ázsiában, mind Afrikában.

Ez is magyarázza azt, hogy még a világ leghíresebb természetvédelmi szervezete sem híve a bojkottnak. A WWF tavaly ősszel adott ki egy közleményt, amelyben arra hívta fel a figyelmet: az esőerdőket nem védi meg és nem is állítja helyre, ha kereskedők vagy feldolgozók elutasítják a pálmaolaj megvételét. És miközben fontosnak tartja a szervezet, hogy a nyugati cégek ökológiai lábnyomuk csökkentésével is küzdjenek a klímaváltozás ellen (magyarul: próbáljanak meg helyi forrásokból megoldani beszerzéseiket), és vegyék komolyan az általuk felhasznált alapanyagok környezeti hatásait, erre megfelelőbb eszköz a bojkottnál a fenntartható és átlátható ipar támogatása.

Pálmaolaj-ültetvény Indonéziában

„Különösen a fenntarthatatlan pálmaolaj-termelés okozza a trópusi esőerdők kipusztítását, és ez jelent hatalmas fenyegetést olyan fajokra, mint az orángutánok, az elefántok és a tigrisek” – fogalmaz állásfoglalásában a WWF, hozzátéve, a cégeknek azt is mérlegelniük kell, hogy az alternatív megoldások – figyelembe véve, hogy azokhoz nagyobb egységnyi területre van szükség – mennyire ártalmasak a környezetre.

A kulcsszó tehát: fenntartható pálmaolaj.

A fenntarthatóság kritériumrendszerét a Fenntartható Pálmaolaj Keresasztal (RSPO) dolgozta ki. A szövetség több mint négyezer tagja (köztük feldolgozók, szállítók, kereskedők) pedig azt is vállalta, hogy csak az RSPO által minősített olajat szerezzék be vagy forgalmazzák.

Az Édességyártók Szövetsége a pálmaolajbotrány után kiadott közleményében is többek között éppen azzal érvel a pálmaolaj mellett, hogy több tagjuk ilyen, igazoltan fenntartható forrásból származó alapanyaggal dolgozik. Az RSPO azonban messze nem számít általánosnak: amíg az európai felhasználás 74 százaléka fenntartható pálmaolaj, a világtálag mindössze 19 százalék.

De mindenki megnyugodhat: 2015 óta 100 százalékosan fenntartható forrásból szerzi be a pálmaolajat a Nutella miatt számtalanszor támadott olasz Ferrero is. Az RSPO tagjainak kereshető adatbázisát egyébként itt érhetjük el.

Ebből az adatbázisból azonban kiderül: Európa valójában csepp a tengerben. Még akkor sem oldódna meg a helyzet, ha minden európai feldolgozó vagy importőr RSPO forrásból szerezne be a pálmaolajat. Ha pedig ez a korlátozás (netán kötelező auditálás vagy speciális adózás) csak Magyarországra vonatkozna, azzal az itteni gyártók kerülnének versenyhátrányba, különösen a hazai kisvállalkozók, miközben a környezeten sem segítenének vele – szól a malajziai pálmaolajtermelőkhez és a WWF-hez hasonlóan az Édességgyártók Szövetségének érve.

De akkor mi lehet a megoldás? Az Édességgyártók szerint például az, hogy „Magyarország, építve a kiváló magyar-malajziai kapcsolatokra és a két ország közötti folyamatosan bővülő kereskedelemre, tevékenyen vegyen részt szaktudás és források kihelyezésével, tőkebefektetések ösztönzésével a fenntartható pálmaolaj-termelésben Malajziában”.

Az RSPO tagjai pedig azt vállalták, hogy nem növelik ültetvényeik méretét a 2005-öshöz képest, hogy új földterületek megtisztítását nem az erdők felégetésével végzik, hogy biztonságos rovarirtókat és a talajra nem káros művelési módszereket alkalmaznak, illetve, hogy – tiszteletben tartva a helyi és a nemzetközi előírásokat – dolgozóiknak tisztességes béreket kínáljanak. Már csak a sok millió termelő négyötödét kellene meggyőzni erről.

(HVG 2019. augusztus 22., csütörtök)

A tűzifával a legtöbb a visszaélés

Internetes útmutatóval segíti a fakeskeredő vállalkozásokat a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (Nébih), hogy a magyar és az uniós jogszabályoknak megfelelően működhessenek - mondta az M1-nek Nagy Dániel, a Nébih osztályvezetője. A fakeskeredőknek regisztrálniuk kell a nyilvántartásba, és nyomon kell követniük a vásárolt készleteket, valamint azt is, hogy azokat kiknek adják el. A nyilvántartás célja, hogy kiszűrje az illegálisan kitermelt faanyagok bekerülését a kereskedelmi rendszerbe, ezzel védi a rendszer résztvevőit és a vásárlókat is. A legtöbb visszaélés a tűzifával történik, a leggyakoribb, hogy nem a kért mennyiségű és fajtájú fát adják el a vásárlóknak. Ez ellen úgy lehet a leghatékonyabban védekezni, ha telephellyel rendelkező Tüzeptől vagy erdészettől vásárolunk. | VG

[Eredeti](#)

(Világgazdaság, 2019. augusztus 23., péntek, 4. oldal)

Nem csökken a világ energiaéhsége

A NÖVEKVŐ IGÉNYT ELSŐSORBAN A SZÉN- ÉS A FÖLDGÁZKÉSZLETEK FELHASZNÁLÁSÁNAK BŐVÜLÉSE JELZI

Folytatódik az energia iránti igény növekedése, a világszintű termelés 2,2 százalékkal emelkedett egyetlen év alatt. A világválság miatt a fejlődő országokban korábban megtorpant az energiaéhség növekedése, mára azonban ismét bővülés figyelhető meg. Ázsia és Afrika pedig rohamtempóban falja a szenet és a földgázt.

Emelkedett a világ energiatermelése 2017-ben, a 14 035 millió tonna olajegyenérték (toe – a mértékegység az adott mennyiségű energia előállításával egyenlő energiaértékű nyersolaj tömegét mutatja tonnában) 2,2 százalékkal több az egy évvel korábbinál – áll a Nemzetközi Energiaügynökség (IEA) napokban publikált számításai között. A szervezet szerint a növekményt elsősorban a szén és a földgáz felhasználásának több mint 120 millió toe bővülése okozta. Emellett – a vízenergiát és a bioüzemanyagokat nem számítva – a megújulóalapú energiatermelésben kicsit több mint 30 millió tonna olajegyenértéknyi emelkedést regisztráltak. Az olaj felhasználása arányaiban nem változott, a fosszilis üzemanyagok együttesen az energiatermelés 81,3 százalékát tették ki 2017-ben.

Az előállításnak több mint a fele öt vagy annál kevesebb országban koncentrálódik, az üzemanyagok típusától függően. A szénalapú globális energiaelőállítás majdnem felét Kínában regisztrálták, ahogy a vízenergia harmadát is. Az Egyesült Államok és Franciaország pedig együttesen a nukleáris alapú áramtermelésnek közel felét tudhatták magukénak. Szaúd-Arábia, Oroszország és az USA olajfelhasználása mintegy negyven százalékát tette ki a világon összesen eltüzelt energiahordozó mennyiségének, míg a közel-keleti királyság nélkül a világ legnagyobb és a harmadik legnagyobb országa a földgázfelhasználás 40 százalékáért felelt.

Döbbenetes mértékben, több mint két és félszeresére ugrott a világ energiaigénye 1971 és 2017 között. Eközben – dominanciáját megtartva – az olaj részesedése 44-ről 32 százalékra esett, a földgázé pedig 16-ról 22 százalékra emelkedett. A vizsgált időszakban a szén felhasználása arányaiban csak egy százalékkal növekedett (27-re), az atomenergia hasznosítása pedig fél százalékról majdnem ötre emelkedett. A Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) országai 1971-ben 61 százalékkal részesedtek a világ összes energiatermeléséből, ám ez 2017-re 38 százalékra esett, amiben szerepe volt a 2008-as világválságnak is. Ezért évekig 3600 millió tonna olajegyenértéken állt az OECD éves igénye, majd a válságból kilábalva valamivel több mint százmillió toekel emelkedett 2017-re. Eközben az ázsiai, nem OECD-országok csoportjának energiaéhsége a hétszeresére ugrott, így két évvel ezelőtt már az igény harmada abban a térségben keletkezett.

Afrika igénye a vizsgált időszak alatt több mint négyszeresére bővült, miközben az európai és eurázsiai nem OECD-államok felhasználása szinte megfeleződött, de még így is a harmadik legnagyobb fogyasztói csoportot alkotják. A régióról a jelentés készítői megjegyzik: noha nagyrészt önellátó államokról van szó, köztük kifejezetten nagymértékű energiainportra szorul Málta, Ciprus és Belorusz. A tavalyi évre vonatkozó előzetes adatok alapján Oroszország volt a világon a második legnagyobb energiaelőállító, és vezette a földgáztermelők rangsorát. Harmadik helyet ért el a kőolaj-felhozatalban és a hatodik legjelentősebb széntermelő. Keveset hallani Türkmenisztánról, pedig továbbra is a hatodik legnagyobb gázexportőr, az országgal határos Kazahsztán pedig a nyolcadik a szénkivitelben.

Kezdődik a karbantartás

A tervek szerint ma reggel 7 órakor állítják le a paksi atomerőmű 3. blokkját és kezdik el az egység tervezett főjavítását – áll az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. honlapján. A kiégett üzemanyagot meghatározott időnként ki kell venni, és friss fűtőelemmel kell feltölteni a reaktort. Ilyenkor nyílik lehetőség az ellenőrző vizsgálatokra és a berendezések karbantartására is. Az atomerőmű üzemelésének kezdetétől, 1982-től 2015 végéig 12 hónapos ciklusokban tartották a főjavításokat egy-egy reaktorban, vagyis nagyjából 11 hónapnyi üzem után szerelték szét az egységeket és a berendezések egy részét. A blokkok

üzemanyag-átrakásai 2016-tól 15 hónapos ciklusra álltak át. Így a leállások az év során egyenletesen oszthatók el.

(Magyar Nemzet 2019. augusztus 23., péntek)

A bioműanyag sem bomlik le?

Alig telik el úgy nap, hogy ne jönné szembe velünk egy-egy hír a műanyagszennyezés káros hatásairól. Erre reagálva sorozatosan jelennek meg újabb és újabb megoldások, amelyek – elsősorban az egyszer használatos – műanyagok kiváltását hivatottak szolgálni. A bioműanyagok megjelenésével úgy tűnt, hogy egy környezetbarát alternatíva jelent meg a piacon – a valóság azonban ennél árnyaltabb. Ezen a héten annak jártunk utána, hogy környezetvédelmi szempontból valóban jobbak-e a növényi alapanyagokból készült műanyagok klasszikus társaiknál.

Mi az a bioműanyag?

A hagyományos műanyag kőolajból származó termék, a bioműanyag ezzel szemben legalább részben növényi alapanyagból készül, amely lehet az agráriumban keletkezett növényi maradék, de mostanában egyre többet hallani akár a tengeri hínárról is. A bioműanyag egyébként egy összefoglaló név, ezért fontos, hogy két külön kategóriát különböztessünk meg:

Bio-alapú műanyagok: részben vagy akár teljes egészében növényi alapanyagból készülnek, a legtöbb cukornádból, de akár kukoricából is. A növényi anyagokat olyan kémiai vegyületek előállítására használják, amelyek hasonlóak a kőolaj-alapú vegyületekhez. A polietiléntereftalát (PET) például növényből vagy kőolajtermékekből is előállítható, de a végtermék azonos, és biológiailag nem lebontható.

Biológiai úton lebomló műanyagok: ezek a műanyagok jellemzően növényi alapúak, és ésszerű időn belül lebomlanak, de ez több feltételhez is kötött. Először is szükséges egy olyan infrastruktúra, amely lehetővé teszi ezen anyagok szelektív gyűjtését, a begyűjtés után pedig az ilyen anyagokat ipari komposzttelepekre kell szállítani, ahol biztosítottak a feltételek a lebomláshoz (pl. stabilan magas hőmérséklet és páratartalom). Ha ezek a feltételek nem biztosítottak, a kőolaj alapú műanyagokhoz hasonlóan évszázadokon át a környezetünkben maradnak!

A bioműanyagok előnyei

Sok szakértő úgy gondolja, hogy a bioműanyag jelentheti a megoldást a műanyagszennyezés csökkentésére, ugyanis az által, hogy növényi alapanyagból készül fosszilis tüzelőanyag helyett, kevesebb kőolaj szükséges az előállításához. Továbbá a kémiai hasonlóságok ellenére a bioműanyag nem tartalmaz biszfenol A-t (BPA), egy a műanyaggyártásban használt adalékanyagot, amelyről számos kutatás bizonyítja, hogy különböző egészségügyi problémákért felel.

Mi a hátránya?

Jelenleg a mezőgazdasági földterületek csupán 0,02 százaléka látja el a bioműanyag gyárakat, a növekvő érdeklődéssel és kereslettel azonban ez a részarány jócskán növekedhet. Sokan éppen ezért attól tartanak, hogy ha az iparág további mezőgazdasági területekre terjed ki, elveszi majd azokat a területeket, amelyeket jelenleg a lakosság élelmezésére használnak. Érdekesség, hogy nem is olyan régen sokan fellelgezték a bioműanyag szívószálak megjelenésekor, többek között például a médiában elterjedt, műanyag szívószáltól fulladozó teknősökről készült képek kapcsán. De mindaddig, amíg nem biztosítottak a lebomláshoz szükséges különböző feltételek, addig a bioműanyagból készült szívószalak is legalább

akkora problémát jelentenek a környezetre nézve, mint klasszikus társaik. Nem bomlanak el a nyílt környezetben, sem a tengeren.

A bioműanyagok, illetve a biológiailag lebontható műanyagokban lévő potenciál miatt azonban jelentős kutatásokra és beruházásokra, fejlesztésekre van szükség, a klímaváltozás elleni harc egyik jelentős fegyvere ugyanis az emberi innováció lehet.

(Chikansplanet 2019. augusztus 23., péntek)

Roham lesz az ügyfélszolgálatokon a rezsitalványok miatt

Ha valaki nem postai csekken szokta befizetni a számláját, kénytelen lesz bemenni a szolgáltatóhoz. Figyelem, a postás csak egyszer csenget.

Ma délelőtt jelentette be Gulyás Gergely miniszter, estére pedig már meg is jelent a nyugdíjasoknak szóló rezsitalványokról szóló kormányrendelet. A 9000 forintos utalványra az öregségi nyugdíjasok mellett a nyugdíjszerű ellátásban részesülők jogosultak. Ez nagyjából 2,6 millió embert érint.

A rezsitalványok értéke egyszeri 9 ezer forint, amit három darab 3 ezer forintos címletben kapnak meg a jogosultak. A rezsitalványokat a Posta kézbesíti szeptember 30-ig és azokat 2020. március 31-ig lehet felhasználni.

Fontos, hogy

a Posta a kézbesítést kizárólag egyszer kísérli meg.

Ez nem mást jelent, minthogy ha valaki nincs otthon, amikor jön az utalvány, a Magyar Államkincstárnál november 30-ig kell előterjesznie a kérelmet az ismételt kiküldésre.

A rezsitalványokat földgáz- és villamosenergia szolgáltatás kifizetéséhez lehet felhasználni, de az ügyintézés csak azoknak lesz – aránylag – egyszerű, akik egyébként is postai csekken szokták befizetni a számlájukat.

Ha valaki a postán, csekken fizeti be a számláit, akkor nem lesz más dolga, mint magával vinni az utalványt, és azzal fizethet. (Egyszerre több utalványt is és egyszerre több csekk befizetéséhez is fel lehet használni.) Ha nagyobb összegről szól a közüzemi számlája, akkor viszont legyen nála készpénz, mert a különbözetet csak azzal lehet kiegészíteni, bankkártyával nem. Ezen kívül az utalvány készpénzre nem váltható.

Ha valaki nem csekken fizeti a számláit, akkor sokkal nehezebb dolga lesz. Ez esetben ugyanis a szolgáltató ügyfélszolgálatán kell majd átadnia a rezsitalványokat, melyeknek értékét a szolgáltató haladéktalanul, de legkésőbb az átadást követő 15 napon belül jóváírja a fogyasztó folyószámláján.

A rezsitalványokról érdeklődni a 1818-as kormányzati ügyfélvonalon lehet.

(HVG 2019. augusztus 23., péntek)

Aggasztó számok: embertelen mennyiségű szemetet termelnek a magyarok

Majdnem 400 kilónyi kommunális szemetet termelt minden egyes magyar ember egyetlen év alatt. A statisztikák szerint ugyan még az uniós átlag alatt vagyunk, de például a románok, szlovákok még nálunk is kevesebb dolgot dobtak a kommunális kukákba. Öröm az örömben, hogy évről évre csökken a magyarok által termelt hulladék mennyisége.

Minden egyes magyar, csecsemőtől az aggastyánig 385 kilónyi lakossági hulladékot termelt 2017-ben az Eurostat adatai szerint. Ezzel egyébként nem is állunk rosszul, nálunk csak Szlovákiában (378 kg/fő), Csehországban (344 kg/fő), Lengyelországban (fejenként 315 kg) termeltek kevesebb szemetet az emberek - a sort Románia zárja, ahol 272 kilónyi hulladék jutott egy főre abban az évben.

A régióból Ausztriában termelik a legtöbb szemetet: 570 kiló jutott egy főre, Szlovéniában pedig egy ember átlagban 471 kilónyi hulladékot termelt abban az évben.

A legnehezebb kukák Dániában voltak, ahol egy fő 781 kilónyi kommunális hulladékot termelt 2017-ben, a második, jóval lemaradva Ciprus lett (637 kg/fő), a németek pedig fejenként átlagosan 633 kiló cuccot dobtak a kukába. Az uniós átlag inkább közelebb áll a magyarokhoz: összességében az EU-s polgárokra fejenként 486 kiló szemét jut átlagosan.

Pozitívként fogható fel, hogy 2000 óta kisebb-nagyobb kilengésekkel, de csökkent a hazánkban termelt hulladék mennyisége. Egészen pintosan 61 kilóval termeltek kevesebb hulladékot 2017-ben a magyarok fejenként, mint az ezredfordulón.

Rengeteg az e-szemét

A 2016-os adatok szerint hazánkban 6 kilónyi elektronikai hulladék jutott egyetlen főre: ez elég nagy ugrás, hiszen 2008-ban még csak 4,5 kg/fő volt a hazai termelés.

Az e-hulladékok többségét a kiöregedett háztartási nagygépek, mint a mosógépek, mikrohullámú sütők, hűtők, stb. teszik ki, viszont a szórakoztatóelektronikai (pl. tévé vagy hifi), illetve a számítástechnikai és telekommunikációs eszközök (pl. PC, laptop, tablet, mobiltelefon) is komoly mennyiséget jelentenek. A Magyarországon forgalomba hozott elektromos és elektronikai cikkeknek 59,1 százalékát teszik ki a háztartási nagygépek, 10,5 százalékát pedig a háztartási kisgépek (mint pl. a vízforraló). A fogyasztói berendezések 9,6 százalékot, az IT és telekommunikációs eszközöt 9,4 százalékot jelentenek. További 6 százalékot tesznek ki elektromos és elektronikus szerszámok, és 4,2 százalékot a lámpák. A legkevesebb mennyiséget a gyógyászati segédeszközök (0,7 százalék), sport berendezések és elektronikus játékok (0,6 százalék) teszik ki.

(Pénzcentrum 2019. augusztus 23., péntek)

Bajba kerülhetnek a magyar bankok - szakértői elemzés

A magyar bankok nagy menetelése a végéhez közeledik, a hitelezés látványos bővülése lezárulhat, mert több tényező, ami ezt segítette fenntarthatatlan. A történet végén, a következő időszakban hitelek dőlhetnek be, és kölcsönökkel felfújtt piaci buborékok pukkadhatnak ki - véli a Capital Economics.

A Magyarországon az elmúlt években kialakult hitelezési boom várhatóan lelassul, mert azok a tényezők, amelyek a kölcsönök bővülését segítették nem fenntarthatók - idézi a Capital Economics elemző cég jelentését a bne IntelliNews régiós hírportál. A magánszektor hitelezésének felfutása az elmúlt években fontos motorja volt a GDP bővülésének, amelynek tempója rácsúszott az elemzők várakozására. A magyar gazdaság ellenállt a kedvezőtlen külső hatásoknak, növekedését főként a lakossági költségeknek és az élénk beruházásoknak köszönhetette. Az elemzők ugyanakkor úgy vélik, hogy az idei második negyedévben elért 5,1 százalékos év/éves bővüléssel - ami a legmagasabb volt az EU-ban az április-júniusi időszakban - a növekedés elérhette a csúcspontját.

A gazdasági ágak teljesítményét is megmutató részletes GDP-elemzés ugyan csak augusztus végére várható, ám a szakértők ennek ismerete nélkül is megkockáztatják azt a jóslatot, hogy az elmúlt évek gyors növekedését segítő két hajtóerő, a lakossági fogyasztás és a

beruházások bővülése, illetve hitelezés növekedése kimerülőben van. Az előbbi alapja a kockázatos devizahitelek leépítése volt, amelynek nyomán a gazdaság szereplőinek eladósodása a GDP-hez viszonyítva alacsonnyá vált, miközben viszonylag magasak voltak a megtakarítási ráták. A gazdaság az elmúlt évtized végének válsága után a hitelfelvétel bővülése nélkül lábalt ki krízisből.

Működő hitelezés

Ezt követően, az elmúlt években a bankok lendületesen bővítették hitelezésüket: a lakossági kölcsönök tavaly 2010 óta nem látott magasságba ugrottak, a nem a pénzügyi szektorban tevékenykedő vállalatoknak nyújtott hitelek egy év alatt 15 százalékkal bővültek - ilyen tempóra 2008 óta nem volt példa. A Capital Economics becslése szerint a 2016 óta kihelyezett kölcsönök tíz százalékkal dobták meg a befektetéseket.

A lejáró hitelek aránya a GDP-hez viszonyítva Magyarországon csak harmada az uniós átlagnak, így az MNB-nek nincs kifogása a hitelezés jelenlegi bővülésével szemben. A lakossági adósság aránya a háztartások szabadon elkölthető jövedelméhez képest fele akkora jelenleg, mint 2008-ban volt, ami csökkenti a túlzott eladósodás kockázatát. Az MNB olyan szabályokat hozott, amelyek arra szorítják a bankokat, hogy a változó kamatozású hitelek helyett fix kamatozásúakat nyújtsanak - ez is mérsékli a pénzügyi kockázatokat. Végül a magyar bankoknál 2019 első negyedére 2 százalékra csökkent a nem teljesítő hitelek aránya a 2013-as 17 százalékról.

Miért lesz vége?

A Capital Economics szakértői azért számítanak a hitelezés lassulására, mert a pénzügyi környezet, amely segíti ezt, kevésbé lesz kedvező. Az MNB várhatóan valamikor 2020-ban elkezdni fokozatosan szigorítani monetáris politikáját, miközben elvész a lakossági fogyasztás és a beruházások lendülete. Az utóbbi oka egyrészt, hogy a bérek tíz százalékos növekedése üteme fenntarthatatlan, másrészt hogy az eurózóna gazdaságának lassulása visszafogja a magyar vállalatok teljesítményét is. A szakértők szerint két kockázata lenne annak, ha ennek ellenére folytatódna a hitelezési boom.

Az egyik, hogy megugranának az adósságszolgálat költségei. Ennek az lehet az oka, hogy bár - ahogy említettük - a jegybank a fix kamatozás felé tereli a hiteleket, a jelzáloghitelek nagyobb része még mindig változó kamatozású, azaz olyan kölcsön, amelyek kamata a hitelköltségek várható emelkedésével párhuzamosan nőne. A másik kockázat, hogy eszkbuborékok alakulnak ki például az ingatlanpiacon, ahol már most is vannak ennek jelei. A túlságosan elhúzódnó hitelbővülés megágyazna egy durva korrekciónak, azaz visszaesésnek akkor, amikor végül elpárolog a fizetőképes kereslet a piacról.

(Napi.hu 2019. augusztus 23., péntek)

A Tesco tiltólistára tehet termékeket, mutatjuk, miért

A brit kiskereskedelmi áruházlánc ezentúl nem ad el olyan terméket, aminek csomagjához túlságosan sok műanyagot használtak fel – írja az Independent.

A brit Tesco bejelentette „Eltávolítás, csökkentés, újrafelhasználás és újrahasznosítás” tervének második szakaszát, aminek célja a nehezen újrahasznosítható anyagok száműzése a termékcsomagolásokból.

A vállalat alapján, a cég mintegy 4 ezer tonna olyan anyagot távolít el saját márkás termékeiből év végéig, amit nehéz lenne újrahasznosítani.

Ezt a törekvését szeretné kiterjeszteni további beszállítóihoz köthető más márkákra is.

A vállalat most azt közölte, hogy felméri az összes forgalmazott termékük csomagolását, és ha valamelyiket indokolatlannak vagy az újrahasznosítás szempontjából nem megfelelőnek tartják, a Tesco fenntartja a jogot, hogy elutasítsa a termék értékesítését, márkától és gyártótól függetlenül.

"A következő évtől a csomagolás alapján is döntünk arról, hogy értékesítünk egy terméket" – összegezte Dave Lewis, a Tesco Group vezérigazgatója.

A cég 1500 beszállítójának küldött információkból kitűnik, hogy korábban egy burgonyaszírom-gyártó cégnél 5 ezer tonnával kevesebb szemét termelődött, mivel 23 százalékkal csökkentették a termék csomagolását. Ráadásul 80 ezer kilométerrel kevesebb utat kellett megtenni a szállítóknak, mivel a kisebb csomagolásnak köszönhetően, több termék fért el a szállítók járműveiben, mint korábban.

A cég már korábban felszólította a brit kormányt egy nemzeti gyűjtési és újrahasznosítási infrastruktúra bevezetésére is.

A Tesco nem az egyetlen szupermarket, amely erőfeszítéseket tesz a környezetre gyakorolt negatív hatás csökkentésének érdekében. A Morrison's és a Waitrose üzletekben is elérhető már olyan újratöltő pultok, ahol a vásárlók csomagolásmentes termékeket vásárolhatnak, mint például tésztát, bort, vagy tisztítószeret, saját, lehetőleg környezetbarát tartóikba

(Origo 2019. augusztus 3., péntek)

A Volkswagen áttér az elektromos autózásra Arculatot vált a márka

Várhatóan a 2030-as évek elején jelenik meg az utolsó új fejlesztésű belsőégésű motor a Volkswagen német autógyártó társaság kínálatában – írta pénteken a Handelsblatt című német üzleti lap.

Az 1937-ben alapított Volkswagen története legnagyobb szabású átalakulásán megy keresztül – mondta Jürgen Strackmann értékesítési és marketingvezető egy tegnapi sajtóbeszélgetésen. A belsőégésű motorral felszerelt utolsó modell a 2030-as évek elején kerülhet piacra, és nagyjából 2040-ig értékesítik majd – írta az MTI. A márka arculatot vált, a hagyományos kék-ezüst VW-logó helyére kerülő új emblémát a szeptember 12-én kezdődő frankfurti autószalonon mutatják be. Ide tartozik, hogy egy szöuli bíróság tegnapi döntése szerint a Volkswagen konszernnek kártérítést kell fizetnie az emissziós értékek manipulálása és a visszahívások okozta „lelki károk” miatt.

A Volkswagen konszern minden felperes autótulajdonosnak egymillió von (mintegy 245 ezer forint) kártérítést kell hogy fizessen. A távirati iroda tegnap azt is közölte, hogy kínai beszállítókkal létesített együttműködések keretében kívánja biztosítani akkumulátorellátását a Volkswagen elektromos mobilitási stratégiájának megvalósításához.

(Magyar Hírlap 2019. augusztus 24., szombat)

Rezsitalvány: rengeteg jogosult maradhat hoppon, itt vannak a részletek

Kilencezer forintos rezsziutalványt ad a kormány a nyugdíjasoknak - jelentette be Gulyás Gergely pénteken. A Miniszterelnökséget vezető miniszter tájékoztatója után, az esti órákban már meg is jelent a vonatkozó rendelet a Magyar Közlönyben. Ennek alapján a Pénzcentrum közérthetően megválaszolja a legfontosabb kérdéseket!

Pénteken jelentette be Gulyás Gergely kancelláriaminiszter, hogy a kormányzat döntött az úgynevezett rezsziutalványok kiutalásáról. A tárcavezető a Kormányinfón annyit árult el, hogy a nyugdíjasok 9000 forintot kapnak ebben a formában, az utalványokkal a gáz- és az áramszámlákat lehet majd befizetni. Ezeket a Magyar Posta fogja kézbesíteni, szeptember 30.-ig elvileg minden jogosult meg fogja kapni őket. Az intézkedés a kabinet szerint nagyjából 2,6 millió magyart érint.

Pénteken este már meg is jelent a vonatkozó rendelkezés a Magyar Közlönyben, ami hétfőn életbe is lép majd. Ennek alapján pedig a Pénzcentrum összeállított egy kisokost, amiben minden fontos kérdést megválaszolunk a rezsziutalványokról. Vágjunk is bele!

Miért adják?

A Közlönyben megjelent határozat indoklása szerint a kormány rendelkezésének célja annak biztosítása, hogy az évtizedeken át tartó és az ország gyarapodását szolgáló munkájuk elismeréseként a nyugdíjasok is részesülhessenek a magyar állampolgárok közös erőfeszítésének köszönhetően erősödő magyar gazdaság eredményeiből.

Bár konkrétan csak a nyugdíjasokat említik, nem kizárólag ők kapják meg a 9000 forintos - egyébként adómentes - könnyítést. De erről később!

Ha nem én, akkor ki állja a cechet?

Végző soron a magyar állam fizet ki (felszorozva) kb. 23,4 milliárd forintnyi rezsit a jogosultak helyett. A gyakorlatban a Magyar Államkincstár bocsátja ki az utalványokat, amiket az Erzsébet Utalványforgalmazó és Gazdasági Szolgáltató Zrt. tervezett, és nyomtat ki. A jogosultak 3000 forintos címletekben kapnak majd utalványokat - tehát számszakilag három darab fog majd jönni mindenkinek.

Ki kaphatja?

Bár Gulyás Gergely csak a nyugdíjasokat említette a tájékoztatón, ám a hivatalos rendelet már eléggé kitágította a jogosultak körét. Eszerint minden olyan magyar állampolgár kap rezsziutalványt, akinek 2019. májusában

öregségi nyugdíjat,

özvegyi nyugdíjat,

szülői nyugdíjat,

árvaellátást,

baleseti hozzátartozói nyugellátást,

mezőgazdasági szövetkezeti öregségi, munkaképtelenségi, özvegyi járadékot,

mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi, özvegyi járadékát,

korhatár előtti ellátást, 2.9. szolgálati járandóságot,

átmeneti bányászjáradékot,

táncművészeti életjáradékot,

rokkantsági ellátást,

rehabilitációs ellátást,

baleseti járadékot,

rokkantsági járadékot,

bányászok egészségkárosodási járadékát,

fogyatékosági támogatást,

vakok személyi járadékát,

a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított ellátást,

polgármesterek közszolgálati járadékát,
a honvédek jogállásáról szóló törvény szerinti kiegészítő rokkantsági támogatást,
a honvédek jogállásáról szóló törvény szerinti, valamint a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti kiegészítő hozzátartozói támogatást,
a honvédek jogállásáról szóló törvény szerinti árvák kiegészítő támogatását,
a hadigondozásról szóló törvény alapján a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 62. §-ában foglaltak szerint megemelő rendszeres pénzbeli ellátást,
kormányrendelet alapján a Tny. 62. §-ában foglaltak szerint emelő, az egyes személyes szabadságot korlátozó intézkedésekkel vagy semmissé nyilvánított elítéléssel összefüggésben járó emelést,
nemzeti helytállásért elnevezésű pótlékot,
házastársi pótlékot vagy
házastársi jövedelempótlékot
folyósítottak. Tehát messze nem csak az öregségi nyugdíjasok kapják a kedvezményt.

Hogyan kapom meg az utalványt?

Érdemes résen lenni: a rendelet szerint ugyanis a postás csak egyszer kísérli meg kézbesíteni az utalványokat. Ha akkor nem sikerül átvenni, akkor a rendelet szerint az ismételt kiküldés iránti kérelmet a Magyar Államkincstárnál, a Magyar Államkincstár által a honlapján közzétett címen kell előterjeszteni. A kérelem benyújtásának jogvesztő határideje 2019. november 30.

Tehát, ha épp nem vagy otthon, amikor csönget a kézbesítő, akkor mindenképpen kell egy kört futni a MÁK-nál, hogy megint kiküldjék a rezsitalványt.

Ki válthatja be?

A rendelet nem határozza meg, hogy az utalvánnyal csak a jogosult nevére szóló gáz-, vagy villanyszámlát lehet befizetni. Az eddig tudottak alapján csak annyi a lényeg, hogy magánszemély nevére szóljon a befizetendő csekk! Az is fontos, hogy a kiváltandó számla összegének nagyobbnak kell lennie, mint az utalvány értéke - ergo minimum 3000 forintos csekket lehet vele kifizetni.

Meddig, és hogyan lehet beváltani?

Minden utalvány 2020. március 31.-ig érvényes. Tehát a kézhezvétel és a lejárat között bármikor fel lehet használni. Bár rezsit a köznyelv úgy definiálja, hogy rendszeres havi költség, amelyet egy család vagy egyedül élő személy kiad a havonta ismétlődő számláira, költségeire, de a most kiadott utalványokat

csak és kizárólag gáz- és villanyszámlákra lehet beváltani.

Csekkes befizetés esetén egyszerűbb a dolog: az utalványt a postán beváltják, és ők levonják a végösszegeből, tiszta sor.

Aki viszont interneten fizeti a számlát, annak a szolgáltató ügyfélszolgálatára kell bevinni az utalványt. A rendelet szerint ekkor csak készpénzzel lehet kiegyenlíteni az aktuális rezsiszámlát, bankkártyával nem. Aki ezt a módot választja, számíton arra, hogy sokat kell várni az irodákban, hiszen vélhetően rengetegen akarják majd igénybe venni a kedvezményt. Egyetlen kiút a hosszú sorállásból az lehet, hogy a rendelet az ügyfélszolgálat mellett a szolgáltató honlapját is megemlíti, mint lehetséges fizetőhely. Feltételezhető, hogy az utalványokat sorszám alapján is be lehet azonosítani, így pedig remélhetőleg a neten is el lehet majd intézni a dolgot. Ha nem így lesz, akkor

fennáll a dilemma: megéri-e 9000 forintért órákig sorban állni. Főképp, hogy az ügyintézéshez a jogosultnak a Magyar Közlönyben megjelentek szerint személyesen kell

bemenni az ügyfélszolgálatra, ami lehet, problémát okoz a rosszabb egészségi állapotban lévőknek.

És még nem is biztos, hogy egyből levonják az utalvány összegét: a szöveg szerint a szolgáltató ugyanis maximum 15 napon belül köteles jóváírni az összeget. Így a rendelet alapján

előfordulhat, hogy helyben ki kell fizetni a számlát, az utalványt meg majd később írják jóvá - vélhetően a következő hónapban.

Amennyiben előrefizető mérőórád van, úgy a szolgáltató köteles feltölteni azt az utalvány összegével - a menetét nem részletezik, vélhetően ezért is be kell menni az ügyfélszolgálatra. Túlfizetni lehet?

A rendelkezés kimondja, hogy a szolgáltató a 3000 forint feletti túlfizetést köteles jóváírni a fogyasztó következő havi számláján. Tehát, ha mondjuk egy 6000 forintos gázszámlára minden utalványt beváltasz, akkor a fennmaradó 3000-et a jövő havi rezsín írják jóvá neked. Az utalványt készpénzre NEM lehet váltani, így kifizetést sem kérhetsz utána a szolgáltatótól.

(Pénzcentrum 2019. augusztus 24., szombat)

150 tonnával több műanyagszemetet hozott Budapesten a műanyagmentes július

Idén rengeteg szervezet, bolt és vendéglátóhely szállt be a műanyagmentes július kampányba, ami arra igyekezett felhívni az emberek figyelmét, hogy igyekezzünk minél kevesebben használni a vizeket és a talajt is szennyező, lassan bomló műanyagból. Az RTL Híradója szerint azonban az adatokban elsőre nem látszik, hogy a kampány sikeres lett volna, ugyanis júniushoz képest 150 tonnával több műanyagszemet keletkezett, míg az egy évvel korábbi júliushoz képest is 33 tonnával több lett a végső eredmény.

Ez azonban nem feltétlenül tragédia, állhat a dolog mögött az is, hogy a kampány hatására többen gyűjtötték szelektíven a műanyagszemetet, és azért lett csak több, mert már nem a kommunálisba dobták a PET-palackokat.

(444.hu 2019. augusztus 24., szombat)

A klímaváltozással új szúnyogfajok is érkeznek. Ez veszélyes!

Szakértő: komoly egészségi kockázatot jelenthetnek egyes egzotikus ízeltlábúak.

Komoly egészségi kockázattal járhat egyes egzotikus ízeltlábúak elterjedése Magyarországon - mondta az MTA Ökológiai Kutatóközpontjának igazgatója szombaton az M1 aktuális csatornán.

Garamszegi László Zsolt közölte: az emberek ma többet utaznak és kereskednek, ezáltal gyakran távoli helyekről is eljutnak Magyarországra különböző ízeltlábúak.

Hozzátette, az utóbbi évtizedekben európai szintű jelenség, így Magyarországon is tapasztalható, hogy olyan csípőszúnyogfajok jelennek meg, amelyek eddig nem tartoztak az itteni faunához. A szúnyogcsípés pedig nemcsak kellemetlen, de betegségeket is terjeszthet.

Nagyon sok ízeltlábú faj egyre inkább elterjed a klímaváltozás, illetve a változó, számukra kedvezőbb éghajlat miatt - magyarázta Garamszegi László Zsolt.

(HVG 2019. augusztus 25., vasárnap)

Eltűnt az automata az irodai folyosóról? Akkor valószínűleg feketén működött

Már nemcsak az élelmiszert árusító automaták adatait kell bejelenteni az adóhivatalnál, hanem szolgáltatástól és árucikktől függetlenül minden ilyen berendezést, az üzemeltetők már több mint 29 ezer automatát regisztráltak, ezekből több mint 6100 parkoló automata - tájékoztatta Izer Norbert adóügyekért felelős államtitkár az MTI-t.

Bár az eredeti határidő június 30-a volt, a Pénzügyminisztérium további egy hónap szankciómentes időszakot hagyott az üzemeltetőknek a regisztrációra - emlékeztetett az államtitkár.

Közölte: a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) már megkezdte az ellenőrzéseket. A revizorok azt vizsgálják, hogy az érintettek bejelentették-e automatáikat az adóhivatalnál. A mulasztók akár félmillió forintos bírsággal is számolhatnak, ezért az az üzemeltető, aki eddig még nem regisztrált, mielőbb pótolja azt - javasolta Izer Norbert.

Az érintettek ezt úgy tehetik meg, hogy az AVTOMATA elnevezésű adatlapot kitöltve elektronikusan megküldik az adóhivatalnak - tette hozzá.

Már csak egy lépésre vagyunk a teljes automata-piac kifehéredésétől - hangsúlyozta Izer Norbert, aki szerint az utolsó lépés az lesz, amikor ezen gépek részletes forgalmi adatai is online módon beérkeznek az adóhivatalba, hasonlóan az étel- és italautomatákhoz. A regisztráció során kapott adatok részletes elemzése alapján dől el, hogy az automaták milyen körét, milyen ütemezésben kell majd online adatszolgáltatásra alkalmassá tenni - jegyezte meg.

Kitért arra is, hogy már a mostani regisztráció is piactisztító hatású lehet. Emlékeztetett a szektor fehéritésének első állomására, amikor az étel- és italautomatákat kellett regisztrálni. A kötelező adminisztráció következtében - szakmai becslés szerint - több ezer gép tűnt el a különféle intézmények, üzletek, munkahelyek folyosóiról, ennek oka pedig jellemzően az volt, hogy az adott berendezéseket feketén működtették.

A mostani regisztrációs kötelezettség a tárca számításai szerint inkább az adómorálra hathat majd jótékonyan. A NAV kockázatelemzői ugyanis a vállalkozóknak akár már az idei bevételi adatait is összevethetik azokkal a forgalmi adatokkal, amelyek online érkeznek majd az adóhivatalba és nagyobb adateltérés esetén a kockázatelemzők a revizoroknak adják át a kigyűjtött adatokat további vizsgálatra - emelte ki Izer Norbert.

A szektor teljes kifehéritése a jogkövető gazdasági szereplők versenyképességének javítása mellett véget vethet a trükközésnek, és eltüntetheti a csalókat ebből a piaci szegmensből is. Ezért nem véletlen az automaták adóhivatali bekötése iránti komoly nemzetközi érdeklődés - jegyezte meg Izer Norbert. A gazdaságfehérités újabb, magyar innovatív megoldása az, hogy az adóhivatal rálát az automaták forgalmi adataira, példaértékű az egész Európai Unióban - tette hozzá.

Az államtitkár emlékeztetett arra, hogy az üzemeltetőknek azokat az automata berendezéseket kell bejelenteniük, amelyek olyan terméket vagy szolgáltatást kínálnak, amelyért helyben fizetnek a vásárlók és működésükhöz nincs szükség kezelőszemélyzetre.

Ide tartoznak például a parkolóautomaták, a személyzet nélküli autósó berendezések, a játékkidó gépek és a legkülönbébb árucikkeket kínáló automaták is.

(Portfolio 2019. augusztus 25., vasárnap)

FVA heti sajtószemle összeállítás XII. évfolyam – 2019.34. hét

Fő téma: Fogyasztóvédelem, környezetvédelem, egészségügy, energia, élelmiszer-biztonság, vásárlás, szolgáltatás, pénzügyek, utazás, érdekvédelem.

Fogyasztóvédő Alapítvány - <https://fogyasztovedelem.hu/> levelek@fogyasztovedelem.hu

Üzenőfal, panaszok, archívum: https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/uzeno.htm

Tudatosan Fogyasztók Köre - https://fogyasztovedelem.hu/Varia_x/tagsag.htm

Sajtószemle: https://www.fogyasztovedelem.hu/Varia_x/sajto.htm (Hír-Adás.)